

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravišтво: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20

Avstrija in Podonavje.

Kriza v Podonavju se vedno bolj bliža svojemu vrhuncu. V osredju te krize stoji Avstrija, ki je v kritičnem položaju, kar se tiče notranjih njenih razmer, pa tudi z zunanje-političnega stališča. Notranje svoje krize Avstrija še ni prebredla. Upor socialno-demokratskega Schutzbunda je bil zadušen in stranka je razpuščena. Na površje pa je z vso silo butnila druga oborožena organizacija, Heimwehr, ki nima sicer boljševiških stremiljenj, zato pa je fašistično nastrojena. Kako se bo iz tega izcimila stanovsko organizirana država, se sedaj še ne more videti niti v najširših potezah.

Danes pa je v ospredju zunanje-politična kriza Avstrije. Dr. Ignac Seipel, največji državnik poveljne Avstrije, je dosledno branil in tudi izvajal načelo, da je bodočnost Avstrije najboljše in morda edino zjamčena z njeno neodvisnostjo. Zato se je trudil ohraniti napram vsem državam, velikim in manjšim, stališče mednarodne nevtralnosti (nepristranosti). Njegovi nasledniki niso ostajali dosledni v izvajanju tega načela, dasi so ga teoretično (naučno) poudarjali. Leta 1931 je zunanji minister Avstrije dr. Schober hotel z znano nemško-avstrijsko carinsko zvezo Avstrijo spremeniti v področje Nemčije. Splošni protest Evrope je takrat Avstrijo poučil, kako nevarno je za njo, ako se spušča v poskuse velenemške politične grupacije.

Hitlerjevska Nemčija je ta evropski protest iz leta 1931 pozabila, ali pa ga z višine velegermanske smelosti prezirala. Ne samo carinska zveza med Nemčijo in Avstrijo, marveč popolna priključitev Avstrije Nemčiji: to je ena glavnih točk nemškega narodno-socialističnega zunanje-političnega programa. Ta nakana ogroža v največji meri evropsko ravnovesje in evropski mir. Z uresničenjem te nakane bi bila ustvarjena velika nemška država 75 milijonov prebivalcev, ki bi potem svoje razširjevalne nagone hotela izvajati napram drugim sosednim državam. Tako stopa avstrijsko vprašanje iz svo-

jega ožjega okvira ter se razširja v evropsko vprašanje, to je, v zaključno vprašanje evropskega ravnotežja in evropskega miru.

Ni pa samo Nemčija, ki ogroža avstrijsko neodvisnost, z druge strani in z drugače pobarvanimi nameni prihaja Italija. Ako nastopa Italija proti An-schluszu (priključitvi Avstrije Nemčiji), dela to iz razlogov samoobrambe. Ako daje Italija Avstriji gospodarsko pomoč zlasti s tem, da je dosti na široko odprla svoje meje za uvoz avstrijskega blaga, ji je glavni nagib zato preprečitev omenjene priključitve, katera ji ni po godu. Sacro egoismo (sveta sebičnost), ki vodi fašistično politiko, pa se ne zadovoljuje s tem uspehom, ki je bolj negativen (zanikalen), marveč hlepi in stremi dalje. Cilj, ki si ga je postavil, je pravecati protektorat (pokroviteljstvo) nad Avstrijo, ki naj bi bila osrednja postojanka za ureditev Podonavja po italijanski zamisli in zahtevi.

Ta italijanska stremiljenja so vzbudila pozornost v sosednih državah zlasti sedaj, ko si Avstrijo osvaja Heimwehr, ki ima za italijanski fašizem stare in vedno bolj se osvežujoče simpatije. Nobena država Male antante, pa tudi ne Švica in Francija ne bi mogle odobriti nakane Italije, pretvoriti Avstrijo v nekako kolonijo Italije ter ustvariti nekak italijanski koridor od Alp do Karpatov. Razpoloženje, ki ga je povzročila italijanska ofenziva v Podonavju, mora biti za Italijo svarilo, naj preneha z reševanjem Podonavja zgolj po svojem receptu. Novi zunanji minister Francije Barthou je izjavil, da se končna ureditev podonavskega vprašanja ne bo izvršila brez sodelovanja in odobritve francoske vlade. Isto velja ter mora tem bolj veljati o državah Male antante, ki so kot obdonavske države še bolj zainteresirane na načinu, kako se bo podonavsko vprašanje rešilo. Neodvisnost Avstrije pa je bistveni pogoj za pravilno in zadovoljivo rešitev tega za srednjo in vzhodno Evropo velevažnega vprašanja.

ga je dobro, da zve tudi naše podeželjsko ljudstvo, kaj je povedal ta gospod zanimivega in za ozdravljenje državnih financ za bodočnost koristnega. Bivši minister in poslanec Andra Stanič je govoril dve uri in je napovedal, da se bo baval v svojem govoru z vprašanji pogodb, ki jih je sklenil sedanji prom. minister z raznimi inozemskimi tvrdkami radi gradnje železniških prog v naši državi.

Razkritja g. A. Staniča.

Govornik je v uvodu naglasil, da so te pogodbe velikega pomena tudi v finančnem in političnem oziru, ker se z njimi zavezuje naša država, da v teku 12 let izplača tem inozemskim tvrdkam nad 2 milijardi in 100 milijonov dinarjev. Govornik obžaluje, da o teh vprašanjih ni mogel že preje govoriti, ker bi se bile te pogodbe sicer lahko preprečile. Na žalost ni imel na razpolago potrebnih podatkov. Pravilna rešitev tega vprašanja bo v tem, da se te pogodbe prometnega ministrstva z raznimi inozemskimi tvrdkami takoj razveljavijo. Zatem se obširno bavi z raznimi pogodbami, ki jih je sklenil prometni minister z raznimi inozemskimi tvrdkami za gradnjo železniških prog. Izjavlja, da so vse sklenjene na škodo države in nadaljuje: »Zaradi tega moram postaviti vprašanje: Koliko bi stalo državo, če bi dela izvršili z domačimi podjetji in kakšno škodo trpi država, da so se dela oddala inozemcem?« Tu navaja Stanič, da je oddelek za železniške kredite izdelal proračun, po katerih bi gradnja železnic z domačimi tvrdkami stala samo 1.023.000.000 Din. Če semkaj še prištejemo in primerjamo cene materiala in delovno moč pri nas, bi bila razlika v oddaji dela inozemcem in domačinom še ogromnejša. Zaradi del, od katerih ima država samo škodo, se bo kriza še povečala. Če bi vsa ta dela izvrševali naši domači podjetniki — je trdil Stanič — bi si država prihranila 800 milijonov dinarjev, za kolikor je sedaj oškodovana. Od tega pa bi imeli korist naši obrtniki, delavci, industrija ter državne finance. »Te pogodbe«, je nadaljeval govornik, »so poleg materialne škode prizadejale naši državi tudi veliko škodo na ugledu, kajti človek ima utis, da so bile te pogodbe predložene samo v podpis in da ni bilo druge strani, ki bi v interesu države preprečila sklenitev takih pogodb. S temi pogodbami pa se je kršila tudi ustava. Zakaj so bile sklenjene te pogodbe? Na to vprašanje ni niti naši javnosti, niti narodnemu predstavništvu dal prometni minister

V NAŠI DRŽAVI.

Zadnji teden je obravnavala narodna skupščina državni proračun. Nastopilo

je več govornikov, ki so opozarjali vlado, katere postavke bi bilo treba v proračunu skrajšati, omiliti in kako spraviti upravo v boljši tir. V proračunsko razpravo je posegel tudi bivši prometni minister Andra Stanič. Staničev govor je bil sprejet od celotne skupščine z navdušenim odobravanjem in radi te-

nobenega odgovora in pojasnila. Sklepanje takih pogodb in na tak način je treba najostreje obsojati. V tem pogledu je sedaj potrebna akcija narodnega predstavnštva in vlade. Na tak način se bo omogočilo, da se ne pojavlja več tak slučaj, ki prinaša državi moralno in materijelno škodo. Z ozirom na to, da je bila država oškodovana za ogromne svote, mora sedanji prometni minister nemudoma izvajati posledice! (Burno odobravanje v skupščini in ploskanje.) Da je prišlo do takih pogodb, so omogočile tri stvari: 1. Prometni minister Radivojevič ni bil žal kos svoji dolžnosti, radi česar mora takoj podati ostavko. (Burno odobravanje v narodni skupščini.) 2. Ker nimamo potrebne nepristranske in javne kritike. Ti slučajji dovolj jasno pričajo, kako nam je taka kritika potrebna. 3. Slučaj se je lahko zgodil lahko samo radi tega, ker imajo člani finančnega odbora slepo zaupanje v delo vlade. — Govor bivšega prometnega ministra Staniča je vsa dvorana poslušala v popolni tišini. Njegova izvajanja so napravila na vse navzoče najgloblji vtis. Ko je poslanec Stanič končal svoj govor, je vsa dvorana burno ploskala in odobravalna govornikova izvajanja.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Ostavka španske vlade. Dne 1. marca je odstopila celokupna Lerrouxova vlada. Predsednik republike Zamora ni hotel sprejeti ostavk finančnega in notranjega ministra, ki pripadata levemu krilu radikalne stranke ter sta dobila nalog od frimasonskih lož, da nadalje ne smeta več sodelovati v sedanji vladi. Lerroux se je na vsak način ho-

tel vzdržati na vladi, toda predsednik republike je pod vtisom poročil, ki so ves dan deževala iz raznih krajev Španije, ter brez dvoma tudi pod pritiskom političnih voditeljev, zahteval, naj vlada odstopi in se sestavi nova vlada po novih vidikih. Ko je Lerroux zapuščal predsedniško palačo, je izjavil častnikarjem, da je svetoval predsedniku republike radikalno vlado, ki bi se oslajala predvsem na desničarske stranke.

Novo špansko vlado je zopet sestavil Lerroux. V tej vladi se nahaja 8 radikalov, 2 ministra brez politične upredelbe, 1 je iz agrarne stranke, 1 liberalen demokrat in 1 progresist. Iz vlade je izpadel prejšnji notr. minister Barrios, ki je vodja španskih frimasonov.

Slovesno kronanje novega mandžurskega cesarja. Zadnjega februarja je bila razglašena za Mandžurijo nova ustava, po kateri je ta pokrajina monarhija in združuje cesar vse oblasti v svoji osebi kot zakonodajalec. Cesar je vrhovni poveljnik vojske, napoveduje vojno in sklepa mir. Nova ustava določa tudi preosnovo dosedanjega parlamenta, čegar zakonodajne pravice se znatno omejujejo. Nova monarhija obsega pet pokrajin in sicer: Mukden, Kirin, Poamurje, Jehol in Mongolijo. Dne 1. februarja se je vršilo slovesno kronanje mladega cesarja Puya po 3000 let starih obredih. Cesar je imel obleko, na kateri so bili z zlatimi nitmi vezeni zmaji in drugi vzhodni znaki. Plašč je bil okrašen s cesarskim zmajem in na njem so bile s starimi kitajskimi pismenkami izpisane besede: »Brez konca kakor solnce in mesec.« Za svečanosti kronanja je dovolila mandžurska vlada kredit 3.500.000 dolarjev.

go i milosti in pomoči v vseh duševnih in gmotnih stiskah sedanjega časa. Visoki cilj, ki bo kakor angel plaval nad vsemi prireditvami tega kongresa, pa je: Obnovitev poedinca, družin in vsega našega ljudstva v Kristusu, v njegovi ljubezni, v njegovem življenju. Naj se požive krščanska življenjska načela med razumništvom, delavci, kmeti, obrtniki in sploh med vsemi stanovci! Naj bi zlasti naša mladina uravnala v vsem, vselej in povsod svoje korake za Kristusom, ki ji s svojim naukom in zgledom kaže edino pravo življenjsko pot! Škofijski kongres se bo vršil v Mariboru 13., 14. in 15. avgusta.

Svetovni evharistični kongres se vrši letos, in sicer v jeseni, v Buenos-Airesu (glavnem mestu Argentine v Južni Ameriki). Za kongres se vršijo ogromne priprave, ki upravičujejo upanje, da bo ta kongres po svojem sijaju in po udeležbi vernikov dosegel, ako ne presegele, veličastni in nezabni evharistični shod, ki je bil pred par leti v Chikagu (v Severni Ameriki). O pripravah je poročal pater Boubée iz Buenos-Airesa na zborovanju glavnega odbora za prirejanje mednarodnih evharističnih kongresov, ki se je nedavno vršilo v Rimu pod predsedstvom namurskega škofa monsignorja Heylena (iz Belgije). Argentinski pater je na

tem kongresu, pa tudi pozneje pri sprejemu pri sv. Očetu mogel poročati, da vlada ne samo po vsej Argentini in sosednih državah Južne Amerike, marveč po vsej Ameriki, da celo po vsem katoliškem svetu veliko zanimanje za kongres. Zanimajo se za njega — kajpada na zanikalni način — tudi frimasoni, ki so za isti čas sklicali mednarodni frimasonski kongres v Buenos-Aires. To frimasonsko izzivanje je za katoliško ljudstvo samo pobuda, da se bo kongresa udeležilo v čim največjem številu ter dalo Zveličarju čast, ki mu jo odtegujejo brezverni in protiverni prostozidarji. Prihodnji svetovni evharistični kongres bo l. 1936 v Aziji, in sicer na Filipinskih otokih v glavnem mestu Manili. Tako se bo Kristusu v zakramentu sv. Rešnjega Telesa po Evropi, Severni Ameriki, Avstraliji, Afriki in Južni Ameriki tudi poklonila največja celina sveta, ki na njej živi preko 1 milijarde ljudi: Azija.

Hitler in Rim. Nimamo v mislih tistega Rima, ki mu gospoduje Mussolini. Razmerje med Hitlerjem in Mussolinijem, če je kdaj bilo tesno in iskreno, je zadnji čas se znatno ohladilo. Razlog je predvsem Avstrija, ki jo hoče hitlerjevska Nemčija sebi priključiti, kar pa Italiji ne sodi v račun. Danes mislimo na razmerje Hitlerja do rimskega papeža. Tudi to razmerje se slabša od tedna do tedna. Razlog pa je konkordat (pogodba med rimskim papežem in Nemčijo), to se pravi napačno izvajanje konkordatnih določb od strani nemške vlade. Hitler je pretekli mesec hotel doseči od rimskega papeža potrdilo, da on, odnosno njegova vlada, prav tolmači konkordat, da torej katoliški cerkveni krogi v Nemčiji nimajo prav, ko se proti temu pritožujejo. V to svrhu je Hitler poslal v Rim ministrskega tajnika Buttmana, da bi sveto Stolico nagnil k popustljivosti v treh programskih točkah nemškega narodnega socializma. Te tri točke so: katoliška društva, vzgoja mladine in zakon o sterilizaciji (uškopljenju). Rimski papež je vse tri točke narodno-socialističnih zahtev kratkoma odklonil. Buttman je odšel iz Rima praznih rok. Isti dan, ko je Buttman ostavil Rim, je rimska kongregacija — papeški urad — Rosenbergovo knjigo »Bajka 20. stoletja« uvrstila med prepovedane knjige, ki jih veren katoličan ne sme čitati. To je za Hitlerja tem hujši udarec, ker je Hitler 1. februarja imenoval Alfreda Rosenberga, glavnega urednika glavnega narodno-socialističnega glasila »Völkischer Beobachter«, za glavnega duhovnega voditelja narodno-socialistične stranke, zlasti njene mladinske organizacije. Štirinajst dni kasneje pa je bila navedena Rosenbergova knjiga od najvišje cerkvene katoliške oblasti prepovedana. Ta knjiga zavzema med »svetimi« knjigami narodnega socializma 2. mesto, na 1. mestu je Hitlerjeva knjiga »Moj boj«. Prusko prosvetno ministrstvo je predpisalo vsem šolskim knjižnicam, da si morajo ti dve knjigi naročiti. Proti temu so nemški škofje protestirali. Najostrejši protest pa je prišel iz Rima, ki je to knjigo radi njene nekrščanske, povse poganske vsebine katoličanom prepo-

Evharistični kongres v Mariboru. — Sveti Oče je spričo koncu se bližajočega svetega leta pozval katoliški svet, naj ob tej priliki še tudi posebno proslavi 1900letnico postavitve zakramenta sv. Rešnjega Telesa. Za praznovanje te 1900letnice v Rimu je od sv. Očeta odobren spored svečanosti, ki jih bo v cerkvi sv. Petra vodil sam vrhovni cerkveni poglavar. S 1900letnico Evharistije naj bi se tudi proslavila 1900letnica ustanovitve katoliškega duhovstva. Saj je božji Zveličar pri poslednji večerji, ko je postavil zakrament sv. Rešnjega Telesa, posvetil apostole kot duhovnike ter odredil, da darujejo oni in njihovi nasledniki Bogu Gospodovo Telo in Kri. Pozivu sv. Očeta se bo naša škofija odzvala na poseben način, ki bo dostojen velikemu namenu. Dočim so se v preteklih letih obhajali dekanijski, okrajni, odnosno okrožni evharistični kongresi, se bo letos vršil skupen velik evharistični shod za celo škofijo. Vsi škofljani z duhovniki in prevz. g. škofom na čelu bodo počastili evharističnega Boga, zahvaljujoč Zveličarja za vse prejete duševne ter telesne dobrote ter priporočujoč se nje-

vedal. Kar se Hitlerja samega tiče, je prej večkrat poudaril svoje krščanstvo. Kakšno pa je to »krščanstvo«, jasno dokazujejo njegove besede, ki jih je govoril na zborovanju narodno-socialističnih voditeljev v kopališču Godes-

berg 27. avgusta 1933: »Edinost Nemcev se mora zjamčiti z novim svetovnim nazorom, ker krščanstvo v svoji sedanji obliki ne zadostuje več zahtevam, ki so danes stavljene nosilcem ljudskega edinstva.«

Dr. Fran Jankovič †

Iz življenja in delovanja.

Ko se je razširila dne 2. marca po Mariboru žalostna vest, da je preminul g. dr. Franc Jankovič, je vsakdo rekel: »Tega gospoda je škoda, dober je bil in mnogo prerano nas je zapustil.«

Pokojni se je rodil dne 14. jul. 1871 v Vitanju kot sin klobučarja, ki je obhajal pred kratkim 90letnico. Gimnazijo je obiskoval v Celju, dovršil jo je pa v Novem mestu. Na Dunaju je študiral zdravniško vedo in je postal doktor 31. marca 1898. Na dunajskem vseučilišču je bil kot zaveden Slovenec in kot sin dobrih krščanskih staršev ustanovitelj katoliško-slovenskega akademičnega društva »Danica«, kateremu je bil prvi predsednik. Že v gimnazijskih letih in posebno še kot visokošolec je deloval neustrašeno med našim narodom v narodno-kulturnem oziru in to v dobi, ko je bilo nemškutarstvo po naših mestih, trgih in vaseh na vrhuncu.

Po dovršenih zdravniških naukih je vršil službo sekundarija na deželni bolnici v Ljubljani, pozneje na umobolnici na Studencu ter na vojaški bolnici na Dunaju. Leta 1899 se je osamosvojil in pričel zdravniško prakso v Konjicah, kjer je imel hude boje za slovensko stvar. Dne 13. septembra 1900 je dobil mesto okrožnega zdravnika v Kozjem. Ostal je tam do prevrata. V Kozjem je začel skupno s tedanjim pilštajnskim g. župnikom in poznejšim že rajnim kozjanskim dekanom M. Tomažičem orati ledino slovenske zavednosti po spodnjih krajih. Narod se je mladega gospoda navdušeno oklenil in mu je zaupal mesto političnega voditelja. Na programu Slovenske kmečke zveze je bil izvoljen za deželnega poslanca v Gradcu, kjer je postal celo namestnik deželnega glavarja. V dunajski državni zbor je prišel leta 1911 in je bil član parlamentarne kontrolne komisije za državne dolgove do prevrata. Da je bil odločen katoličan v besedah in v dejanju, je posebno dokazal med drugim še s tem, da je bil leta 1913 predsednik četrttega katoliškega shoda v Ljubljani.

Po prevratu se je preselil v Maribor in sprejel službo zdravnika na moški kaznilnici. Bil je med onimi slovenskimi poslanci, ki so po prevratu zamenjali Dunaj z Beogradom. V Protičevi vladi je bil iz vrst bivše SLS minister od 19. februarja do 17. maja 1920.

Bolehnost ga je prisilila, da se je umaknil iz javnega političnega življenja in se popolnoma posvetil zdravniški praksi. Bil je na glasu kot eden najbolj preizkušenih zdravnikov za notrajne bolezni. Bolniki od blizu in daleč so večkrat obiegali dobrega gospoda, ki

je znal revnejšim slojem poleg lekarniških zdravil nasvetovati še cena domača. Precej let je bil v Mariboru šef zdravnik pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev in je v tej službi storil zelo — zelo veliko dobrega za najrevnejše delavske sloje.

Za svoje velike zasluge je bil odlikovan dvakrat od kralja z redom sv. Save in Jugoslovanske krone.

Blagopokojni je bil vsestransko dober človek in res pravi sin krščanske slovenske matere. Po naravi je bil vesel, gostoljuben, z vsakim prijazen in iskan ljudski govornik. V spodnjih krajih ni bilo nobene večje prireditve, da, celo boljše gostije ne, na kateri ne bi bil navduševal g. dr. Jankovič zbrane za slovenske in katoliške vzore.

Z dr. Jankovičem je poklicala neizprosna smrt iz vrst požrtvovalnih in res nesebičnih, narodno-kulturnih delavcev moža, ki je bil neustrašeno na svojem mestu v najtežavnejših časih pod rajno Avstrijo in v prvi dobi po prevratu.

Velika dolžnost slovenskega naroda je, da ohrani blagopokojnega v trajnem ter hvaležnem spominu. Žalujoci ženi, hčerki, očetu, bratu in vsem sorodnikom naše sožalje!

Pogreb.

V nedeljo popoldne smo spremljali blagopokojnega na njegovi zadnji poti izpred hiše žalosti v moški kaznilnici, kjer je stanoval in počival na mrtvaškem odru. Zbralo se je zelo zelo mnogo ljudi in še prav posebno veliko moških, zastopniki vseh uradov ter precej duhovnikov iz mariborske okolice kljub temu, da je bil pogreb v nedeljo. Pogreb je vodil g. stolni prošt dr. M. Vrabar. Doma se je poslovil od rajnega g. ravnatelj kaznilnice Vrabar, žalostniko je zapelo pevsko društvo Maribor. Ob odprtem grobu je orisal blagega pokojnega g. stolni prošt kot v življenju zvestega Bogu, slovenskemu narodu in državi. V imenu mariborskega zdravniškega društva, kateremu je načeloval g. dr. Jankovič 14 let, je spregovoril poslovilne besede g. dr. Marini iz Maribora. V lepih besedah se ga je spomnil še g. dr. Leskovar, dalje zdravnik v kaznilnici v Lepoglavi dr. Šantl in še zastopnik akademskega društva »Danica«, ki je spominjal navzoče, da je letos baš 40 let, odkar obstoja »Danica«, katero je ustanovil in ji je bil prvi predsednik g. dr. Jankovič. Po odpeti žalostinki smo se razšli z zavestjo, da smo dolžni rajnemu za slovenski narod tolikanj zaslužnemu ter dobremu gospodu trajen in hvaležen spomin pri daritvi sv. maše in v molitvah!

Izrežite in hranite!

Za birmance:

fantovske obleke

od 8 do 10 let Din 90.—

kamgarnobleke

v modri, sivi in rjavi barvi Din 375.—

srajce

od Din 18.— naprej

svilo za obleke

po Din 12.—, 14.—, 28.—, 45.—, 50.—

Za birmanke:

volna za obleke

po Din 22, 25, 28, 36, 45

Za odrasle:

sportne obleke

po Din 190.—, 220.—, 240.—, 280.—

kamgarnobleke

v modri, rjavi in sivi barvi po Din 350.—, 375.—, 420.—

srajce

od Din 22.— naprej

sukno

v črni, modri barvi po Din 55.—, 80.—, 120.—, 140.—

kamgarni

v okusnih vzorcih in barvah po Din 90.—, 110.—, 130.—, 160.—

loden za obleke

v sivi, zeleni, rjavi barvi po Din 110.— in Din 150.—

damske plašče

od Din 250.— naprej

svileni robci

volno, popeline, ripse in razno drugo blago za

spomladanske obleke

Vam nudi v veliki izbiri po najnižjih cenah znana manufakturna in konfekcijska trgovina

ANTON MACUN

Maribor, Gosposka ulica 8—10.

Nudim ostanke belega platna in oxforda po Din 6.—. 179

Požar v Okonini.

Prijazna cerkev sv. Jakoba v Okonini, podružnica širom naše domovine znane farne cerkve sv. Frančiška Ksaverija v Zgornji Savinjski dolini, je pretekli teden popolnoma pogorela. Kot nebogleni otročiči proti očetu gledajo trije mali pogoreli stolpiči proti zvoniku, ki je tudi sam brez strehe. Župnišče poleg cerkve je tudi uničeno po požaru.

V hudi nesreči nas tolaži dejstvo, da je bila cerkev kakor tudi župnišče zavarovano pri naši domači Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, ki je škodo z vsem razumevanjem ocenila in odškodnino v celoti takoj izplačala za kar se ji podpisano predstojništvo toplo zahvaljuje.

Cerkveno predst. sv. Frančiška Ksav. Okonina, dne 27. februarja 1934.

Ivan Vogrinc, župnik.

Osebnosti.

Zagrebski pomožni škof dr. Dominik Premuš †. Dne 27. februarja t. l. je preminul zagrebski dolgoletni pomožni škof dr. Dominik Premuš v starosti 73 let. Rodil se je leta 1861 v Prelogu, bogoslovno vedo je dokončal v Budimpešti. V mašnika je bil posvečen l. 1885. Bil je že tajnik zagrebskega nadškofa dr. Mihaloviča, nato dr. Jurja Posiloviča. Leta 1913 je postal ravnatelj nadškofijskih poslov, leto pozneje je bil pa imenovan za generalnega vikarja. V škofa je bil posvečen dne 18. aprila l. 1915. Udejstvoval se je kot pesnik ter pisatelj podlistkov in je bil velik dobrotnik siromakov. Pokopali so ga z vsemi slovesnostmi ob obilni udeležbi dne 1. marca. Nadškof dr. Bauer se zaradi bolezni ni mogel udeležiti pogreba. Pogrebu so prisostvevali grško-katoliški škof Njaradyi, zastopnik Nj. V. kralja, general Damjanovič, beograjski nadškof dr. Rodič, djakovački škof Akšamovič, mariborski škof dr. Tomažič, kriški škof dr. Srebrnič, senjski škof dr. Starčević, zastopnik sarajevskega nadškofa dr. Šariča kanonik Alaupovič in zastopnik banjaluškega škofa kanonik Božo Ivanič.

Nesreče.

Smrtno je ponesrečila. 31letna služkinja Franciška Sušec, ki je služila pri poséstniku ter lastniku žage Jož. Kren-

karju na Paki pri Vitanju, je padla s poga ter si zlomila hrbtenico. Reva je kmalu po prepeljavi v celjsko bolnico umrla.

Ogenj uničil 11 hektarjev gozda. — Iskra osebnega vlaka je zažgala ob železniški progi proti Ponovicam pri Litiji 11 hektarjev gozda, ki so popolnoma zgoreli.

Razne novice.

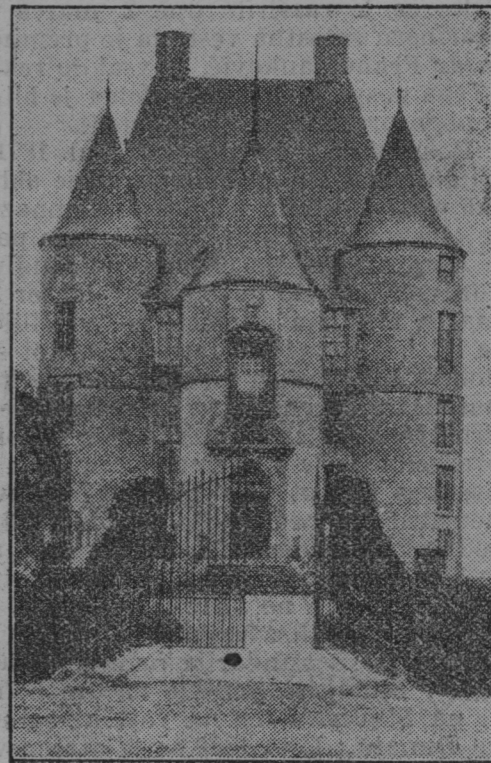
Čudak umrl. Mrtvega so našli v javorniških Rovtjih pri Jesenicah 78letnega kovača svedrov Janeza Kapusa. Živel je sam v preprosti baraki, v kateri je imel kovačnico. Hrauil se je največ s pasjim mesom, katerega je užival svežega in posušenega.

Obžalovanja vredni slučaji.

Posledica pretepa. V soboto dne 3. t. m. zvečer je došlo na Teznu pri Mariboru do spopada med dvema skupinama pijanih delavcev. 25letni Anton Butolen iz Pobrežja je dobil tri zabadljaje z nožem, ki so mu segli do pljuč.

Strašen obračun z ženo. Vojni invalid rudar Ferdinand Paveljšek v Trbovljah je dne 28. februarja prerezal svoji ženi Jožefi vrat, da je izkravela, sam sebe pa je po krvavem dejanju opasno ranil. Zakonska Peveljšek imata štiri otroke od 6—18 let. Prepri so bili med obema že dalje časa na dnevnem redu in sta se hotela celo sodnijsko ločiti. Razsodba o ločitvi še ni bila izrečena, pa sta kar sama sklenila, da gresta dne 1. marca narazen ter vzmeta vsak k sebi po dva otroka. Jožefa

bi naj prevzela še trafiko v Trbovljah, katero je dobil mož na ženino ime in jo je tudi vodil. Zadnji čas sta se kregala radi prevzema trafike. Mož ni maral dati denarja za zalogo tobaka, brez denarja pa žena ne bi mogla prevzeti trafike. Zgoraj omenjenega večera je baje Paveljšek si zapisoval za mizo nekaj o tobačni zalogi. Žena je skočila s postelje in mu strgala papir. Ta nastop žene je dal povod za strašno dejanje, ki je vredno vse obsodbe in je pretreslo cele Trbovlje.

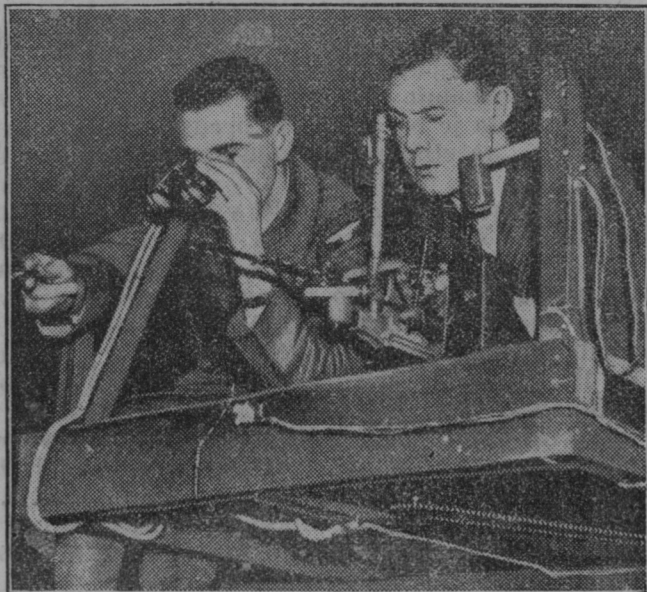
Belgijski grad Steenokarzeele, v katerem biva Oton Habsburški.

Levo:

Novi belgijski kralj Leopold III. zapusti po slovesni zaprisegi parlament v Brüsslu in jezdi v mestni grad.

Spodaj:

Šola za metalce bomb iz letal v Londonu.

Razkrinkana zadeva s ponarejenimi stotaki. Na kratko smo poročali v zadnji številki, da so se pojavile v Mariboru petvorbe 100dinarskih bankovcev, ki so bile prav nerodno izdelane. Sledovi so vodili iz Maribora ven na deželo. Na mariborskem Glavnem trgu se je pojavil zadnje dni mlad moški, ki je skušal v neki trgovini plačati blago s ponarejenim stotakom. Prodajalec je takoj spoznal falzifikat in prijavil zadevo bližnjemu stražniku, ki je hitel za mladencem, ga aretiriral in odpeljal na policijo, kjer so spoznali v njem 27letnega Rudolfa Kurnika iz Jareninskega dola. Policija je na njegovem domu izvršila hišno preiskavo ter našla tam falzifikate in več priprav za ponarejanje bankovcev. Zaslišan je bil tudi oče Franc Kurnik, ki trdi, da je bankovce

Nemška fašista sta se upala v uniformah na Angleško, odkoder so ju pa takoj vrnili nazaj v Nemčijo.

Grozoviti vzgojni načini.

Ko je umrla velike-mu cesarju Temurju, osvoboditelju kitajskega zidu, najljubša žena, ji je hotel pozidati v Samarkandu veličastno grobnico. Material za pozidavo so znosili sužnji iz daljnih pokrajin. Cesar je pozval najboljše stavbenike iz lastnega cesarstva, da bi se lotili tega dela. Grobnico so pozidali trikrat, vsakokrat so jo zopet podrli na cesarjevo povelje, ki je pustil še za kazen obglaviti stavbenike, češ, da ni bila po njegovem mnenju stavba dovolj imenitna ter lepa, da bi hranila truplo njegove žene. Še le četrti stavbenik, katerega je

Januš Golec:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Vida se je strinjala s potovanjem na sever in je bila hvaležna Bogu in angelu varuhu, da je nista pustila v prenašlo srečanje s popolnoma podivjano kručevsko drhaljo.

Ciganska družina je potovala počasi, ogibajoč se mest in taborišč ob robu gozdov ali po bolj prikritih dolinah. Ženske in moški so bili razkropljeni po dnevu po vaseh, kjer so opravljali kovaška in kotlarska dela, barantali s konji; ciganke so prosjačile, vedeževale ter prorokovale lahkovernim podeželanom prihodnost.

Vida se je gibala čisto prosto in je ni silil nikdo pod platneno streho njenega voza. Sama je sprevidela, da je sigurnejše za njo, če se drži tabora, katerega se je ogibalo vse, kar ni dišalo po cigansko. Bila je uverjena, da je ne bo izsledil med to družbo nobeden kručevski vohun ali zasledovalec. Cigani so ji stregli vsestransko, kakor bi jo kanili opitati, se ji

Za spomladansko zdravljenje

iščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani **PLANINKA - ČAJ** BAHOVEC. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: **Apoteka Mr. Bahovec**, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Dobiva se v lekarnah in drogerijah, zavojček za Din 20.—.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

„**PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC**“ iz Ljubljane.

Reg. pod Sp. br. 76
od 5. 11. 1932

ponarejal 44letni brezposelni ekonom Anton Kokot. Policija je poizvedovala za njim in ga je našla. Osumljence je policija oddala mariborskemu okrožnemu sodišču.

Pod ključem pod sumom tatvine preprog. Na Glavnem trgu v Ptujju so bile pokradene 3000 Din vredne preproge. Na podlagi izdane tiralice je bil v Prijedoru v Bosni aretiran cigan Šaban Džananović iz Prijedora in prepeljan v Ptuj. Aretirani po ciganski navadi taji dejanje in je bil izročen okrajnemu sodišču.

Žrtve tihotapske strasti. V petek 2. marca zvečer je prekoračilo na Jezerskem na Gorenjskem šest naših tihotapcev iz Avstrije jugoslovansko mejo. Obloženi s obili s saharinom in hodili s krpljami po 2—3 m visokem snegu. Obmejna straža jih je ustavila; ker so se razbežali, sta bila dva ušteljena, 1 so prijeli in trem je uspel pobeg.

Otroci našli neznanega ustreljenega moškega. V gozdu nad vasjo Buč pri Kamniku so našli otroci dne 3. marca ustreljenega neznanega moškega, ki je moral biti star kakih 28 let, skromno oblečen ter brez suknje. Sodna komisija je ugotovila, da je moral biti ustreljen iz zasede in ga je pogodila skozi glavo krogla iz stare lovske puške.

Eden je izvršil rop — drugi je vedel zanj. Novomeško sodišče je obravnavalo dne 27. februarja naslednji slučaj: Žura Josip, ključavničarski pomočnik iz Zagrada pri Novem mestu, je ponoči 12. novembra 1933 v temi na cesti v Mačkovcu pri Št. Petru pri Novem mestu odvezel Živkoviču Pavlu s silo de-

narnico s 1700 Din gotovine. Becele Franc, posestnikov sin iz Zagrada, je dne 12. novembra v Št. Petru pri Nov. mestu vedel, da pripravlja Žura Josip zločinstvo razbojništva, pa v času, ko je bilo še mogoče odvrniti to dejanje, tega ni naznanil pristojnemu orožniškemu oblastvu. Vrh tega je dne 24.

Najmlajši avtomobilist na Angleškem je 18mesečni Pet. Aldrige. Otrok šofira sam nalašč zanj izdelan avtomobil. Še živali gledajo začudeno prizor otroka v samostojnem vozilu.

klanjali, ji izpolnili vsako z lica čitano željo, da je izgledalo: Muropoljka kraljuje v taboru ter ga vodi naprej — naprej proti severu. Tamkaj bo prešla v največjem mestu Madžarske v roke cesarskih dostojanstvenikov, ki jo bodo vrnili domu in ljubim staršem. Niti sanjalo se ji ne bi bilo: stari Brajdič bi naj bil zahrbtnjež. Nikakor ni pozabil očetovih brč ter sunkov! Z izkazovanjem dobrot in s hlinjeno skrbjo za njeno varnost kuje najbolj trinoško maščevalne načrte, da se osveti otroku, ker se slučajno ne more roditelju!

Potovanje se je raztegnilo v najlepšem vremenu v cele tedne. Srečevali so že ljudi trdo madžarske govorce. Oglašali so se pri ciganih pogostejše židje. Kupovali so od njih vse mogoče živo blago, izdelke ter jim prodajali železo, baker in vsakdanje življenjske potrebščine.

Nekega večera se je pripeljal v taborišče na čednem vozu dolgobradati, postaran žid. Užival je pri celi ciganski družini najglobokejše spoštovanje. Razgovarjal se je samo s starešinami in bil gost starega glavarja, s katerim sta se pomenkovala po tihem dolgo. Iz mahanja z rokami je bilo prepoznati, da baran-

novembra 1933 na okrožnem sodišču v Novem mestu v tej kazenski stvari zoper Žura Josipa lažno pričal. Žura Jožef je bil obsojen na dve leti robije in na dve leti izgube častnih pravic. Njegov tovariš Franc Becele pa na 5 mesecev strogega zapora in 1 leto izgube častnih pravic.

Cigan obsojen radi umora cigana ter radi tatvin. Dne 27. februarja je dajal pred sodniki v Novem mestu odgovor cigan Rudolf Janežič, ki je dne 30. avgusta 1931 v gozdu »pri cerkvi« v ribniškem okraju ustrelil cigana Mihaela Petroviča. Obenem je obdolžen, da je dne 4. maja 1932 ukradel Babniku Antonu na Polici, sodni okraj Višnja gora, srebrno žensko uro, 300 Din in razno drugo zlatnino in srebrnino v skupni vrednosti 2760 Din. Janežič je bil obsojen na 10 let in 3 mesece robije in na trajno zgubo častnih pravic.

Predivo in konopljo Vam izdelam v vrvarsko blago. Šinkovec Anton, Celje, Dečkov trg.

Pri zabavah uživajo samo zdravi ljudje — tudi najmanjši prehlad ali lahki glavobol ali zobobol vam bo pokvaril zabavo. Hočete to preprečiti, vzemite pri prvem znamenju zgoraj imenovanih bolečin 1—2 Aspirin-tablet in Vi boste takoj ozdravili.

Vse ceneje naročnike opozarjamo na današnjo prilogo dobro znane trdke Marko S. Serdarušič, Beograd, ki prodaja srečke za državno razredno loterijo.

Za sveti postni čas priporočamo knjigo: »Na Kalvarijo«, ki obsega različne obrazce za opravljanje molitve križevega pota. Ker obsega knjiga tudi zgodovino te molitve in postnih pobožnosti, bo gotovo vsem prav dobrodošla. Gospode duhovnike prosimo, da ljudi opozorijo na to knjigo. Cena v platno vezani knjigi je 25 Din. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Za gospode duhovnike! Imamo posebno knjižico za postni čas »Na Kalvarijo«. Knjiga stane v celoplatno vezana samo 5 Din. Vsakemu g. duhovniku bo dobro služila tudi pri postnih pridigah. Naroča se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Premišljuje Jezusovo življenje vsaki dan vsaj pet minut! Kdor hoče Jezusa poznati,

mora o Njem premišljevati. Premišljujejo s pomočjo znamenite knjige Veracruijsse »Premišljevanja o življenju Jezusa Kristusa za vsaki dan v letu«. Delo obsega dve knjigi, na 1100 strani, knjigi sta vezani v celoplatno in staneta obe skupaj samo 44 Din. Dobite jih povsod, naročite jih najlažje iz Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

V zbirki »Besedila za ljudsko liturgijo«, ki jo izdaja župnijski urad Sv. Urban pri Ptuj, je izšla že IV. izdaja »Svete maše šolske mladine« v priročnejši žepni obliki in na finem papirju. Že nad 50 župnij v obeh slovenskih škofijah je uvedlo ta liturgičen molitvenik za otroško službo božjo; med temi so odlični mladinski vzgojni zavodi v Ljubljani. Cena posameznim izvodom 2 Din. Pri naročilu najmanj

50 izvodov 10% popusti. — V isti zbirki je izšla knjižica »Krst in krstna obnova«, ki se priporoča veroučiteljem in dušnim pastirjem zlasti za postni in velikonočni čas, ki bi naj bil čas krstne obnove. Pomagati, da nam postane krst to, kar je bil nekdanjim vernikom, buditi v nas krstno zavest in razlagati šolski mladini kakor odraslim vernikom vzvišene krstne obrede ter povzdigniti slovesnost pri delitvi velikega zakramenta: to so nekateri cilji, ki jih bo zasledoval dušni pastir s pomočjo te knjižice. Vsakemu krščencu naj bi bila tudi spomin na največji dan v njegovem življenju. Izvod te knjižice stane samo Din 2.25. Pri naročilu vsaj 50 izvodov po 2 Din. Naročila za obe imenovani knjižici sprejema župnijski urad Sv. Urban pri Ptuj.

Podeželski mladini!

(Beseda fanta iz laškega okraja.)

Človek, ki stremi za napredkom, se nekam užalosti, ko opazuje razmere med našo podeželsko mladino. Te razmere niso zadovoljive. Ko fant ali dekle zapusti šolo, napoči za njega čas, ki je odločen za prihodnost, to je čas priprave za bodoče življenje in njegove težke naloge. Mnogoteri fant, marsikatero dekle se tega ne zaveda, ker meni, da je taka poraba mladih let prerisna in pretežka. Zato pa gre rajši v gostilno, kjer se tako prijetno sedi ob litru vina ali pa »lušno« zapleše ob zvokih tudi slabe harmonike. To je zapravljavanje dragocenega časa in danes vedno bolj redkega denarja. Staršem se s tem delajo skrbi, ker se upravičeno bojijo za otroke, ki nimajo nobenega smisla za resnobo življenja. Zato je naši podeželski mladini nujno svetovati, da krene na pot krščanske resnobe in boljše uporabe mladih let. Ves svoj prosti čas po nedeljah in osobito po zimni najporabi v čitanje knjig ne samo zabav-

ne, marveč predvsem tudi poučne vsebine. Udeležuje naj se tudi strokovno-poučnih predavanj in tečajev ter naj deluje v dobrih organizacijah, ki gojijo ljubezen do naše zemlje ter prenašajo prežete nauke v dejanja. To je danes bolj potrebno, ko kedaj poprej. Življenjske prilike se slabšajo od leta do leta, težave in bremena rastejo. Le kjer je resna volja in za vsestranski pouk odprta glava, je tudi sila, ki sme upati, da bo premagala naraščajoče poteškoče. Kot vaš kmečki tovariš vam kličem, fantje in dekleta: Umejmo znamenje časa! Gradimo trdne temelje, ki bo na njih počivala naša sreča in sreča našega naroda!

★

Ljutomer. Naše društvo Ljudska čitalnica ponovno prizori v nedeljo dne 11. marca lepo Lavtižarjevo spevoigro »Darinka« v treh dejanjih. Tako bo doživel naš Katoliški dom v letošnji sezoni svojo osmo predstavo. Poleg domačinov vabimo tokrat zlasti okoličane iz vseh sosednih župnij. Predstava se prične ob

Želite kaj prodati?

Imamo tedensko gotovo 100.000 čitateljev, med temi je Vaš kupec! Pošljite mali oglas, da ga najdetel!

tata za nekaj dragocenega ter važnega. Slednjič je prinesel žid iz svojega voza črno sukno. Segla sta si prodajalec in kupec v desnici. Žid je položil preko njunih desnih rok črno sukno. Oba sta kriknila nekaj nerazumljivega in kupčija je bila sklenjena! Nato je pričela ob ognjih tabora prava gostija, koje središče je bil Izak Arnstein. Njemu na čast so cigani jedli, pili in nazadnje plesali pozno v noč.

Zgodaj zjutraj, ko se je še ustavljala nočna tema z vso silo prvemu prodiranju zarje, se je pojavilo pred Vidinim vozom odposlanstvo ciganskih starešin s poglavarjem na čelu. Stari Marko ji je raztolmačil svečano, da je napočil po večtedenskem potovanju trenutek, ko trdi slobodno: njegova varovanka je varna ne glede na kakršnokoli nevarnost. Veliki trgovec-ter imenitnik Izak Arnstein iz Budimpešte je izrazil pripravljenost, da bo poskrbel v ogrski prestolici, kamor ne smejo cigani, za predajo Vide vsemogočnemu cesarskemu namestniku. Ta jo bo odpremil pod vojaško zaščito na Mursko polje — v rojstni Veržej.

Poslovilne besede so tekale staremu lopovu tako prepričevalno in odkritosrčno, da bi ne bil sumil kake prevare niti izkušen poznavalec ciganskih lopovščin,

kaj šele priprosta in resnicoljubna Vida, kmečko dekle iz Veržeja!

Mesto starega Marka je prevzel pokroviteljstvo nad Muropoljko častitljivi Izak. Povabil jo je v svoj voz z iskro konjsko vprego.

Že proti poldnevu sta bila v Budimpešti, kjer sta krenila po dolgih ovinkih v židovski del mesta, ki je kazal na prvi pogled vse drugo le prestolnega lica ne! Izak je posedal snažnejši ter imovitejši dom od ostalih čifutskih kočur, kolib ter kurnikov. Vida je dobila posebno izbo. Ni prišla z nikomur v dotiko. Še ženšče z okrepčili se je delalo, kakor da ne razume jezika, v katerem izprašuje tujka. Niti sedaj ni slutila Muropoljka, da je bila prodana v past, iz katere pelje pot nekam drugam, le domov in k staršem ne!

Že na večer ji je prinesel Izak začinjalo za obraz, kakršnega do tedaj še ni videla. Po očetovsko ji je prigovarjal, naj si zakrije z gostim pajčolanom lice. Po budimpeštanskih ulicah namreč mrgoli turških pohotnežev in nasilnežev. Brez nadaljnjega bi mu ugrabili varovanko, ako bi jih kdo opozoril na njeno izredno lepoto. Vida je poslušnila pokorno starca. Oblekla je nekako spokorno žensko haljo in mu sle-

izsledil cesar na bojnih pohodih v Damasku, je zgradil cesarjevim željam odgovarjajočo grobnico. Še danes vse občuduje grob princesinje Bibi Hanum, ki je obdan od stolpov, stolpičev ter mošej.

Ženska, ki je ugotovila milijon zvezd.

V Oxfordu na Angleškem so slavili te dni zvezdogledico, ki deluje že 30 let na tamošnji zvezdarni. Gospa Etel Bellamy je prevzela v tej dolgi dobi skupno s svojim stricem, prof. F. A. Bellamyjem, eno najbolj težavnih nalog. Pred 40 leti si je razdelila tedajšnjih 18 zvezdarn na svetu nebo, da bi ugo-

pol štirih popoldne in traja do pol šestih, tako da se lahko vsi obiskovalci peš ali z vlaki pravočasno vmejo domov.

Šmarje pri Jelšah. V nedeljo dne 11. marca priredi naš cerkveni pevski zbor popoldne po večernicah v Katoliškem domu svoj prvi koncert. Na sporedu so krasne narodne in umetne pesmi. Prijatelji lepe slovenske pesmi prav uljudno vabljeni!

Najstarejši ljudje

žive v Bolgariji. Umetnost dolgega življenja pa ni monopol bolgarskih kmetov, ki dočkajo zato tako visoko starost, ker uživajo zdravo hrano, ki omogoča pravilno delovanje prebavnih organov in neprestano zdravo tvorbo krvi. Če pa kaj ni v redu, poskrbe nemudoma, da se ti organi na naraven način dobro očistijo, da se takorekoč prebavni in krvotvorni stroj očisti. Tudi mi to lahko storimo! Seveda če hočemo! Zakaj, vse pogoje imamo! Ampak samo od sebe to ne gre. Vsaj nekaj je treba storiti, če nečemo, da prezgodaj ne onemoremo, da se prehitro ne postaramo in da ne postanemo za življenje nesposobni. Koliko vidimo pri nas ljudi, ki se plazijo okrog z vrtnimi lici in drgetajočimi nogami, postave, v katerih se zdi, da duša, življenjska moč, samo še dremuje. In ponajveč je temu vzrok slabo prebavno delovanje želodca, zaprtje in slabo delovanje črevesja, katerih posledica je telesna napetost, zgaga, glavobol, nespečnost, pehanje, kar vse potem dela človeka slabe volje, tesnobe in nervoznega. In žal le prevečkrat opazimo, da so posledice vseh teh pojavov, če jih zanemarjamo, bolezní na mehurju in hemeroidi, srčna oslabele in zamaščenje, bolezní na ledvicah in nazadnje veliko prezgodnje poapnenje žil, vidimo pa tudi, da se lotijo organizma, ki ima takšne hiše, vse mogoče bolezni. Preizkušeno sredstvo proti temu pa je temeljito očiščenje prebavnega aparata, nakar se kri obnovi in krvni obtok na naraven, neškodljiv način uravna. Zato so najboljše takomenovane spomladanske kure. Posebno razširjen in splošno priljubljen je v ta namen na primer domači Planinka čaj, ki ga pripravlja lekarnar L. Bahovec v Ljubljani po večini iz tudi v inozemstvu priznanih jugoslovanskih planinskih zdravilnih zelišč.

Slaba vzgoja.

»Kaj mislite, moja vzgoja je stala 100.000 Din.«

»Da, nekaj res čudnega je, kako malo dobi danes človek za drag denar.«

Devica Marija v Pušavi. Pri nas je tako: ko se nabere kaj novic, naprtimo koš na rame, pa kar peš do g. urednika, če še je kak prostor tudi za nas. Na vlak ne moremo, kakor bi radi, ker nam za to manjka potrebnega drobiža. Da, ta kriza! Vsled nje je nam že tako zmanjkalo denarja, da smo ta pust ostali brez porok. Zato je šel volk skozi faro. Niso pa se ga zbal igralci, ko so na pustno nedeljo igrali »Davek na samce«. Čestitamo! Ker ni bilo porok, so fantje za pust peljali skozi faro hloed, s katerega so rezali prav pičle kose našim dekletom. Ali so si kaj shranili za lepe okrogle piruhe? Fantje, pogum po Veliki noči, da vam ne bo v resnici treba plačevati — davka na samce.

Sv. Ana v Slov. goricah. Na čevni petek, dne 23. marca, se bodo vršile ponovne občinske volitve za občino Ščavnica. Volitve, ki so bile dne 15. oktobra l. l., so bile od upravnega sodišča v Celju razveljavljene.

Sv. Ana v Slov. goricah. Noč in dan odprta so nam groba vrata, a dneva ne pove nobena pratka... Nagle smrti, zadeta od srčne kapi, na Svečnico popoldne, od spovedi gredeč, je pri Društvenem domu umrla Majerič Antonija, rojena Lashaher, posestnica iz Kremberga. Kako je pokojnica bila priljubljena, je pokazal pogreb, katerega se je do mala cela župnija udeležila. Č. g. župnik se je pri odprtem grobu v vznesenih besedah poslovil od rajnice. Njen mož jo bo zelo pogrešal, enako tudi pet otročičev svojo zlato mamico. Vsem naše iskreno sožalje!

Plujška gora. V romarski cerkvi M. B. na Črnigori bo sv. misijon od 4. postne do Tihe nedelje, to je od 11. do 19. marca, do praznika sv. Jožefa. Tudi na praznik sv. Jožefa bodo še tri misijonske pridige, ob šestih, ob desetih in ob dveh popoldne. Častilci sv. Jožefa in gorske M. B. pridite! Med sv. misijonom bodo »večne molitve«, in bo dne 13. in 14. marca, torek in sredo, izpostavljeno Najsvetejše. V soboto dne 17. marca bodo opravila in molitve za rajne. Ves čas sv. misijona bodo vsak dan tri misijonske pridige in sicer ob šestih, ob desetih in

ob treh popoldne. — V sredo dne 14. marca, poromajo h gorski M. B. gg. organisti. Ob desetih imajo slovesno levitirano sv. mašo, pri kateri poje moški zbor organistov iz »Kantate« op. Hladnik, ob 14. uri pete litanije M. B. »Zihrl« moški zbor. Pridite! Bo lepo. Bog daj nam vsem svoj sveti blagoslov!

Bukovci. Pst, post je tu! Je to čas zmerne, mirnega ter spokornega življenja. Da je in tako mora biti, na to nas je opomnil naš g. župnik s tridnevnimi duhovnimi vajami. Bilo je vse preskrbljeno tako, da ni moglo biti izgovora, da pri spovednici ne bi bilo potrebnega prostora.

Ljutomer. Sadjarska podružnica priredi v nedeljo dne 11. marca v Štrigovi pri g. Kodbi praktični tečaj za pravilno sajenje, obrezovanje dreves in zatiranje sadnih škodljivcev. Začetek po rani sv. maši ob 8. uri. Pridite vsi taisti, ki se zanimajo za umno sadjerejo!

Ormož. Dne 5. februarja je umrla tukaj pos. Marija Gomzi. Številna udeležba pri njenem pogrebu je dokaz, kako priljubljena, od vseh spoštovana je bila pokojna. Bila je verna slovenska žena, dolgoletna naročnica »Slov. gospodarja« in verskih listov »Glasnika« in »Nedelje«. Rada in v obilni meri je podpirala cerkve in reveže. Naj uživa večni pokoj in zasluženo plačilo!

Veržej. V oktobru 1933 se je neki tržan izrazil, da bodo tri bombe priletele. Vsi smo mislili, da je to le šala. Pa ni bila. Najprej je bomba padla na nekoga, ki ga imenujejo klerikalca, toda tega ni zadela. Druga je zadela: občinske volitve so bile razveljavljene. Tretja bomba pa je padla ravno na tistega, ki je to izrazil, ker so se mu najbrž računi nekaj zmešali.

Sv. Andraž v Halozah. V letošnjem letu je umrla skrbna in vzgledna krščanska žena in mati Ana Gnilšek iz Trdoboja. Kot žrtev neizprosne jetike je v najlepših letih življenja, stara 33 let, morala umreti in zapustiti žalostnega moža s štirimi malimi otročiči, od katerih najmanjši še ni eno leto star. Dober mesec po smrti matere je prišla smrt po nje hčerkico Katarino ter jo kot pridno učenko tukajšnje šole v starosti 7 let po kratki in hudi bolezni (pljučnici) vzela s tega sveta in jo presadila tja gor v nebeški vrtec, kjer med angelčki v družbi svoje ljube mamice pri Je-

tovile natančno položaj vsake posemazne zvezde. Zvezdarna v Oxfordu je dovršila kot prva odkazano nalogo. Po preteku 20 let so bila vsa njena opazovanja zbrana v 8 debelih zvezkih. To ogromno delo je dovršila Etel Bellamy. Popisala je skupno s svojim stricem 1 milijon zvezd.

Edisonove najsrečnejše ure.

Svetovno znanemu ameriškemu in že rajnemu iznajditelju Edisonu so stavili pred njegovim 74letn. rojstnim dnevom vprašanje: Kedaj se je čutil najbolj srečnega v svojem življenju? Ne da bi dolgo razmišljal,

dila peš po bogzna kolikerih ulicah, dokler se nista ustavila pred vrati utrjenega gradiča, katerega je čuvala turška straža in kjer bi naj bival namestnik cesarja.

Mohamedanski čuvaji jima niso branili vstopa. Za visoko obzidanim dvoriščem so bili večji ter manjši stanovanjski prostori. Kamorkoli so padle Vidi oči, povsod le turška služinčad in že celo ozračje je dišalo po polmescu. Stari Izak se je dobro spoznal v Babilonu stavb in je moral biti znanec na tem dvoru. Stopal je smelo ter samozavestno med švigajočimi strežniki. Postal je na dolgem hodniku pred skrbno zapahnenimi vrati, s katerih je visel na zlatem motovozu lepo izrezljan tolkač. Židu se ni bilo treba niti poslužiti tolkača, že so se odprle duri. Med vrati je stal črnobradat Turčin, bolj majhne postave ter grdo zakrivljenih nog. Bogat turban in zlati naprsni našivi so pričali, da mora biti dostojanstvenik na dvoru, kamor sta prišla. Kaj sta se menila mohamedan in žid, Vida ni razumela. Zaključek pogovora je bilo Izakovo povabilo, naj pokaže bodočemu njenemu velmožnemu zaščitniku ter pokrovitelju svoj obraz. Dekle se je znebilo brez pomisleka itak nadležne zavese in po-

gledala smelo in nič zavratnega sluteč krivonovega Turka, kateremu se je kar jasnil mustačasti obraz, ko se je naslajal z očmi veščaka na vitkoponosni dekliški postavi, katero je kronal obraz, ki ni bil Turku nekaj vsakdanjega. Pogladi si je v vidnem zadovolju konce mustač po bradi, pocuknil Izaka na stran, ga trepljal po rami in pričela sta z rokovanjem, kakor bi šlo za kup in prodajo. S šakami sta pokala. Slednjič je stopil Turčin k omari, privlekel iz nje papir, nekaj križal po njem z gosjim peresom, ga ponudil Izaku, ki ga je vzel in shranil skrbno pod kaftan. Kako in kedaj se je izmotal žid iz sprejemne sobe, Vida niti prav opazila ni. Iz premišljevanja o tajinstvenem dogodku, katerega si ni znala prav tolmačiti, jo je predramil krivobedrež z namigom, naj mu sledi.

Nastopila sta romarsko pot iz sobe na hodnik in po njem na dvorišče. Preko tega v prav nizko poslopje, ki je bilo močno očuvano od turških straž, kakor bi prikrivalo najčistejše zlato in bisere. Straža ju je pustila v notranjost od zadaj, kjer ju je sprejel z globokim priklonom pred krivonogim vodnikom starejši Turek. Kimal je Vidi, jo prevzel in jo peljal po očetovsko zaupljivo za roko po hodniku. Odklenil je vra-

zusu in Mariji prosi tolažbe in pomoči za svojega žalostnega in težko prizadetega očeta in svoje ljube male sestrice. Sveti naj njima večna luč!

Stranice pri Konjicah. V soboto dne 24. februarja je prišlo iz Osijeka žalostno obvestilo, da je v tamošnji vojaški bolnišnici umrl vojak Arzenšek Toni. Neizprosna jetika je končala življenje komaj 21letnemu sinu iz spoštovane in po širni okolici znane Arzenškove hiše na Stranicah. Rajni, ki je bil izučen trgovec, je s svojo marljivostjo in nadarjenostjo mnogo obetal, toda Bog ga je zgodaj povlical k sebi, ker ni le zvesto služil zemeljskemu kralju, temveč tudi Kralju vseh kraljev, Kristusu Kralju. V božičnih praznikih je prišel domov na kratek dopust, in bila je njegova prva skrb opraviti sv. spoved in prejeti sv. obhajilo. Pač ni takrat slutil, da je tokrat zadnjič klečal pri obhajilni mizi svoje rojstne župnijske cerkve. Sv. popotnico je prejel v bolnišnici par dni pred smrtjo. Dragi Tone! Bog Ti daj večni pokoj in večna luč Ti sveti naj, Tvoje žalostne starše, brate in sestre, ki ste se tako prisrčno ljubili, naj tolaži misel: Le križ nam sveti govori, da spet vidmo se nad zvezdami!

Griže. Pretečeni teden v sredo smo spremljali ob obilni udeležbi župljanov k večnemu počitku Antona Poteko; očeta č. g. Pankraca Poteko, kaplana v Jarenini pri Mariboru in č. šolske sestre Sikste Poteko v Mariboru. Imenovani je bil dolgoletni cerkveni ključar župne cerkve v Grižah, mož katoliškega mišljenja in življenja, in skrben oče svojih desetero otrok. Pogrebni sprevod je vodil sin rajnega ob asistenci č. g. Janeza Granfola, mestnega kaplana v Celju in bivšega kaplana v Grižah, č. g. dr. Rudolfa Hanželič, gimnazijskega profesorja v Celju in domačega g. župnika. Na grobu se je poslovil od rajnega v imenu vseh domači g. župnik. Rajnemu, ki je dočakal starost 71 let, večni mir in pokoj, žalujočim naše sožalje!

Št. Janž pri Velenju. Smrt pride kakor tat, ko se najmanj nadejate. Greš od doma, pa se ne vrneš več; smrt te je zasačila na potu. Prideš domov, da se spočiješ, pa ti vošči smrt večni počitek. Tako se je zgodilo pri nas. Dne 17. svečana je umrla v 24. letu, torej v najlepši dobi življenja po komaj dveletnem

zakonu Terezija Božnik, p. d. Gorjančevka na Selu. Šla je z možem obiskat svoje starše na Dobrno, tam zbolela, po kratkih in hudih mukah, sprevidena s sv. zakramenti, boguvdano umrla in bila tudi na dobrnsko pokopališče dne 19. svečana ob zelo obilni udeležbi Dobrnčanov in Šentjanžanov pokopana. Zapušča globoko žalujočega moža in enega otroka, ki je postal že tako zgodaj sirota. Žalujejo za njo dobri starši in vsa spoštovana Božnikova hiša. Tudi vsi, ki smo jo poznali, smo bili žalostni, da nas je takoj zgodaj in kar brez slovesa zapustila. Tolaži nas le to, da je bila vneto častilka presv. Srca Jezusovega. Darovala se je na pravem oltarju kot žrtev svojega poklica. Počivaj v miru in pri Bogu na svidenje! — Dne 26. svečana pa smo pokopali Mihaela Zabukovnika, p. d. Špegla v Lipju, rudarja, posestnika in trpina izza svetovne vojne. Komaj 58 let star, je, potem ko je še prinesel iz gozda koš listja, padel pod kruto smrtno koso. Odložil je težko breme, da bi se spočil. In večno bo počival, ker se je v življenju veliko trudil za dom in družino, samo da tej nalaga še težje breme, ker je ostala brez hranitelja. Bog tolaži žalujočo vdovo in otroke! Za prizadete je taká smrt kakor strela iz jasnega, velika nesreča, za nas pa velika milost, da vedno nanjo pripravljeni, vedno še trepetaje molimo: Nagle in neprevidene smrti reši nas, o Gospod!

Št. Ilj pri Velenju. Rajnemu Valentinu Dolinšek v spomin. Umrl je mož, ki je svoje življenje usmerjal vedno le po geslu: moli in delaj! V tem pravcu je tudi življenje v solzni dolini dovršil. V nedeljo dne 25. februarja dopoldne, na Vrbanjakovem rojstnem domu tam v solnčnem Podkožlju, so se pričele zbirati množice ljudstva tudi iz sosednjih župnij, da pospremijo na poslednji zemeljski poti daleč na okrog znanega in spoštovanega Valentina Dolinška. Veličasten spored se je razporedil s šolsko mladino in učiteljskim zborom na čelu; zastopana so bila tudi vsa društva, pri katerih je rajni sodeloval. Ob grobu se je poslovil od njega g. svetnik Schreiner Franc kot dušni pastir in kot prijatelj pokojnikov v prirčnem in ganljivem govoru. Rajnemu je bilo 65 let usojenega življenja, 40 let je preteklo, odkar se je poročil in s svojo blago ženo vodil gospodarstvo. Vzgojil je tri sinove in tri

hčerke po verskih in narodnih vzorih. Bil je nadvse zvest sin sv. katoliške Cerkve; zmiraj je imel časa za službo božjo, za molitev in za delo, spoštoval je katoliške duhovnike, katerim je bil zmiraj zanesljiva opora. V njegovo hišo je zahajal le katoliški tisk, »Slovenski gospodar« in Mohorjeve knjige celih 40 let, tudi »Slovenec« in razni nabožni časopisi. Izredno veliko je čital; malokateri kmet starejše generacije je prečital toliko književnih del kot on. Ob vsaki priliki je pri njem mogel dobiti vsakdo dober in tehten nasvet. Upoštevali so ga povsod; soustanovitelj je bil posojilnice, mlekarne, odbornik občine, šole, cerkvenokurenčnega odbora in okrajnega zastopa; tudi pri gospodarskih organizacijah (Kmet. podružnici, Sadjarski podružnici itd.) je bil včlanjen, kakor tudi v Prosvetnem društvu. Sploh kjer je kakšen dober pokret: verski, narodni in gospodarski, povsod je sodeloval. Za časa političnih borb se je udeleževal shodov, predavanj ter podrobno delal z zgledom in besedo za katoliško in narodno stvar. Njegovo posestvo je bilo za vzor drugim; z izvanredno ljubeznijo je negoval zlasti sadna drevesa; zato so se tudi njegovi sinovi že v rani mladosti navzeli te ljubavi, negovanja dreves, ter ga nadaljujejo vedno v večjem razmahu. Malokdo je tako ljubil svojo rodno grudo kot pokojni Valentin. Tam na prisojnem gričku spava tvoje za vse dobro vneto srce; umiril se je tvoj korak, v življenju tako čvrst in neomahljiv; omahnila je tvoja roka, utrujena, a vendar tako dobra. Z Bogom, nepozabni Valentin! Prosi pri nebeškemu Očetu v svoji novi domovini za nas, da v ljubezni za katoliške vzore vztrajamo. Vsej rodbini Vrbanjakovi iskreno sožalje!

Kostrivnica pri Rogaški Slatini. Predpustni čas je za nami. Tako malo svatovščin v tem času pri nas že davno ni bilo kakor letos. Velik zadržek je gospodarska kriza, ki je tudi pri nas začela hudo nastopati. Mladi ljudje so toliko preudarni, da ostanejo raje samski, kakor se pa poročiti v slabih gmočnih in gospodarskih razmerah. V zadnjem času pa kažejo pri nas gotovi ljudje izredno zanimanje za uboge in brezposelne. Bilo bi to vse prav lepo in hvalevredno, saj smo bili tudi lani deležni podpore od druge strani. In vendar, koliko razlika! Čeprav je krščanska do-

ta, za katerimi se je razprostrla pred obema bajno okrašena dvorana. Po tleh težke preproge v živih barvah, blazine, zglatniki ter divani, po katerih so ležale v najlepša oblačila oblečene mlade, čedne ter z raznimi ročnimi deli zaposlene Turkinje. Vse so se zagledale v pravkar došlo tujko, kateri se je dozdevalo, da je zašla v neizrečeno lepo pogansko svetišče, o katerem je čula toliko pravljic iz ust preljube mamice. Krasotice — najbrž svečenice so še zarajale v plesu krog Vide, ki je na pol sanjala, na pol doživljala resnično lepi in niti zasanjani — novi svet!

Turčinke so čeblijale v neznanko v vseh jezikih. Razumela je le par besed resno prikrojene ženske. Ta jo je povabila na nizek divan in začela z njo razgovor kakor mati s hčerko. Govorila je slovanski jezik. Vida je nasludila marsikatero besedo pravilno. Le tega ni mogla dognati iz dobro hotečega razgovora: kam in zakaj je bila oddana pod krinko zaščitne in pokroviteljstva pod tako razkošno opremljeno streho?

Starejša tovarišica ji je tolmačila vse mogoče, dokler se ni utrudila vsled gostobesednosti. Postregla je novodošli in ji pokazala pot do vrat kamrice, ki bo

odslej njeno nočišče. Šolala se bo za svoj poklic v veliki dvorani, v katero je stopila prvič in bila pozdravljena.

Prvo noč pod turškim krovom se je pričelo Vidi nekoliko svitati, da ni z njo čisto v redu in da sta jo prevarila bridko za dom in starše cigan ter žid. Priporočila se je z največjim zaupanjem Bogu ter spala, dokler ji ni povonjala pod nos skodelica ponujene pijače, kakršne do tedaj še ni okusila. Bila je turška kava in poleg te posoda z mlekom in duhtečim pecivom.

Že koj prvo jutro je prejela turško preobleko. Njena učiteljica ji je dopovedala, da je bila prodana kot izredna lepota v harem budimpeštanskega paše Ibrahima s priimkom »satan«. Ves njen pouk bo usmerjen naslednje mesece za tem, da si bo znala pridobiti po prvem srečanju s pašo njegovo naklonjenost. Mogoče ji bo usoda toliko mila, da bo postala vsled telesne prikupljivosti ena izmed onih pašinih žená, kojih beseda nekaj velja in zaleže pri vsemožnem gospodarju. Kristjana slobodno lahko ostane tudi za bodoče. Paša še nikoli ni vprašal kake priljeznice, kaj ter v koga veruje in kakega Boga moli.

(Dalje sledi.)

je odgovoril veliki iznajditelj: »V celem življenju poznam tri dobe, katere so bile za me polne sreče. Srečen sem bil, ko sem prodajal kot 12letni dečko na kolodvoru v Ohio časopise, ko sem se poročil in ko sem postal prvič oče. Splošno moram trditi, da mi je bilo skozi celo življenje v največjo zadovolje in srečo delo. V poskusnih delavnicah sem preživel največ res srečnih ur.«

Zahtevajte povsod
»Slov gospodarja«.

brodelnost delila iz svojega, vendar ni nikdo vprašal za drugo, nego za resnično potrebo. Letos pa se stavijo druge zahteve. Sicer pa se letos na koruzo že dolgo čaka, čeprav so je nekateri najbolj potrebni.

Sv. Ema pri Pristavi. Dovolite, g. urednik, malo prostora v »Slovenskem gospodarju«! Narava se prebuja iz dolgega zimskega spanja; tako sem se tudi jaz prebudil iz dolgega molčanja ter vam napišem par novic iz naših krajev. Pred dnevi se je mudil pri meni na obisku neki tujec, ki je šel v nedeljo k službi božji k naši farni cerkvi. Začuden je gledal in me vprašal, odkod pride toliko moderno oblečenih gospodičen in gospodov k Sv. Emi. Ko sem mu povedal, da so to sami domačini, se je začudil, češ, ali tukaj ni krize.

Kriza je, toda moda pa je tudi moda, in ženski spol se vestno drži mode. — Krasno cerkveno petje pod vodstvom domačega organista, mežnarjevega Francina, nas razveseljuje vsako nedeljo. Ponosni smo lahko Šentemčani, da imamo v župniji tako izvrstne pevce, vsa čast fantom in dekletom! — Končno še napišem žalostni slučaj, ki se je zgodil v nedeljo dne 25. februarja pri Sv. Emi. Ko je bila končana služba božja ob 10. uri, je prišlo s kora nekaj fantov, ki so nosili za klobukom perje od fazanov. Takoj so jih napadli fantje iz drugega dela župnije. Napadeni so se branili ter se je medsebojno suvanje vršilo do pokopališča. Tam se je pričela prava bitka, ki je začasno končana. Napadalcii so prijavljeni orožnikom. Naj bi se take žalostne reči več ne ponavljale, fantje, izobrazite se in napredujte v lepem vedenju!

Laško. Hrastnik zoper mestno občino. Dolgotrajna pravda mestne občine v Laškem s Hrastnikom Mihaelom je zaenkrat končana. Vlekla se je skoraj tri leta in je bila ves čas predmet širšega zanimanja ter se je o njej govorilo veliko tudi po sosednjih občinah. — Stvar je ta: Hrastnik je pred leti kupil več parcel na levem bregu Savinje in sicer prav nasproti termalnega kopališča v Laškem. Te parcele pa ležijo tako, da na dveh svojih straneh mejijo na parcele laške mestne občine. Ker je bila tudi občina sama v letu 1906 do 1908 lastnica parcel, ki jih je kupil Hrastnik, so ostale meje med parcelami zabrisane in nejasne. Ko je Hrastnik kupil svoj svet, mu seveda nihče ni mogel pokazati natančno, kod teče prava užitvalna meja, ker je nihče točno ni poznal. Komaj pa je začel Hrastnik kupljene parcele uživati in je posekal na njih par smrek in si hotel nakopati vozno pot, je mestna občina takoj prišla Hrastnika trikrat zaporedoma s tožbami radi motenja posesti. V prvi tožbi se je sklenila med občino in Hrastnikom poravnava in je na podlagi slednje, ko je Hrastnik na svojih parcelah začel ponovno sekati, začela voditi zoper Hrastnika izvršba, s katero je hotela Hrastnika prisiliti, da bi na kupljenih parcelah ničesar več ne delal. Dve tožbi radi motenja posesti pa je mestna občina umaknila, ker sta bili itak nepotrebni, ker je imela že izvršljivo poravnavo zoper Hrastnika. Ko pa je začela občina Hrastnika eksekvirati, je ta odgovoril takoj s tožbo, in sicer že v letu 1932, ter se je v pravdi, ki je sledila tej tožbi, ugotovilo, da je Hrastnik sekal drevesa in pot nakopaval na svojem svetu, tako da se je izkazala vsled tega vsaka izvršba zoper njega za nedopustno. Mestna občina je pravdo izgubila v prvi stopnji in ponovno tudi v drugi stopnji pred okrožnim sodiščem v Celju, in je sedaj ta zadeva zaenkrat končana in s tem napravljen tudi konec vsestranskega zani-

nja za to zadnjo pravdo. Mestna občina mora plačati zastopniku Hrastnika dr. Ogrizeku tudi vse pravdne stroške in sicer v pravdi, ki je trajala skoro tri leta.

Pišce. Marsikje je še obilo snega, a pri nas smo imeli že 14 dni prav prijetno pomladansko vreme. Sneg je že davno skopnel. Toda sedaj se nam je začelo vreme zopet kujati in nam ponuja dež. Bog ne daj, da bi še dobili v marcu sneg! Pa je tudi prav, da smo dobili tako zgodaj lepo pomlad. Saj v jeseni ni bilo mogoče radi vednega dežja po vinogradih kopati in tudi poljska dela so zaostala. In smo sedaj bolj pridni. Vse koplje, reže in koli po vinogradih. Nekateri so pa tudi že začeli delati po poljih. Ker se pa nam je vreme tako hitro na lepo obrnilo, hočemo tudi prihodnjo nedeljo dne 11. marca slovesno zaključiti pouk na kmetijski nadaljevalni šoli. Saj je bil za pouk itak najboljši čas v zimskih dneh. Kakšen uspeh pa je šola imela, bomo pokazali na javni skušnji ob zaključku šole, ki se je udeleži tudi g. banski šolske svetnik Krošl Jožef. Upamo, da se bodo te slovesnosti udeležili tudi domačini v obilnem številu, da vidijo, kaj zmorejo njihovi močje in sinovi. Začetek bo okrog pol 15. ure. Ob koncu bo tudi mrzla zakuska za povabljenе goste in udeležence pouka na prvi kmetijski nadaljevalni šoli v brežiškem srezu. — Toda žalostno vest vam moram tudi sporočiti, g. urednik. Našega Fricina ni več med nami. Že dalje časa je nekaj premišljeval in bil vedno bolj zamišljen. Kaj bi mu le bilo, smo mislili?! Pa ga nekoč dobi njegova boljša polovica vsega zaverovanega v »Slovenec« članek »Kaj pravite?« Ker jo je radovednost prišla, je tudi ona pogledala v časopis. In domela je zamišljenost svojega Fricina. »Slovenec« je namreč poročal o Butalah in Butalčanih, kako je tam lepo, kako se svobodno kretajo, imajo vsega v izobilju in podobne stvari. To pa je mikalo tudi našega Fricina. In ko sta se potem nekega dneva z boljšo polovico sporekla, jo je kar mahnil v Butale in nam dal slovo. Toda upamo, da le za postni čas, nato se bo pa rad vrnil. Ko se vrne, bomo vam pa brž sporočili, g. urednik, kaj je doživel in kako se je imel naš Fricl v slavnih Butalah.

Gladbeck na Vestfalskem. Zlata poroka. — Večkrat beremo o zlatih porokah na Slovenskem in nas izseljenec zelo veseli, da se doma v mili domovini navadno udeleži cela fara te izredno lepe slovesnosti. Na tujem je seveda taka slavnost še bolj prisrčna in nepozabljiva. Franc Križnar, rojen dne 25. marca 1854 v št. Juriju kri Kranju, kjer jedo tako radi godljo, se je poročil dne 3. februarja 1884 v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Trnovem v Ljubljani z Marijo Friškovec, doma iz Mengša, rojeno leta 1852. Stara mama kaj rada pripoveduje iz svojega rojstnega kraja, kako da so ljudje tam pridni in pobožni, in se pošali še zraven, da je v Trzinu blizu Mengša za tujca nevarno, da mora žepe narobe obrniti, da ga ne napadejo. Pet let je Križnar služil pri vojakihi; leta 1901 je prišel s svojo ženo na Vestfalsko in od leta 1906 stanuje v Gladbecku. Šest otrok je imel, od katerih je že pet umrlo; ena hči, namreč gospa Jegličeva, ki je zavedna Slovenka, še živi v Essenu. Splošno je ta zlati par zelo priljubljen in spoštovan pri Slovencih in Nemcihi; oba zlatoporočenca sta bila vedno pri katoliških slovenskih društvih ter dajata s svojo poštenostjo in svojim krščanskim življenjem najlepši zgled. Dan zlate poroke je bil velik praznik. Že na predvečer je nemški cerkveni pevski zbor farne cerkve prav lepo zapel podoknico. V soboto dne 3.

Želite kaj kupiti?

Med 100.000 našimi tedenskimi čitatelji ima gotovo kdo, kar vi želite kupiti! Z malim oglasom »Slov. gospodarja« se boste znašli!

februarja se je zbrala velika slovenska množica in je pred hišo pozdravila zlatoporočenca z lepim slovenskim petjem. Zastave društva sv. Barbare in roženvenske bratovščine in okoli 300 Slovencev je spremilo ta zlati in blagi par v lepem sprevodu v cerkev. Pred oltarjem v sredi vseh gladbeških Slovencev je g. konz. svetnik Tensundern nagovoril zlatoporočenca in porabil ob tej priliki (prvikrat v Nemčiji) zbirko svetih obredov ali slovenski obrednik. Vsi so bili ginjeni do solz, ko je g. Tensundern omenil lepe kraje, katere sta takrat zapustila, in zlasti, ko je prebral pismo ljubljanskega škofa: »Želim, da bi Vama Bog dal še srečnih uric na svetu, in da bi Vama bogato povrnil vso zvestobo in Vaju poplačal tudi za to, da sta z lepim krščanskim življenjem dajala mlajšim lep zgled in tako počastila slovenski narod in ljubljansko škofijo, ker na tujem oboje sodijo po življenju ljudi, ki od tu prihajajo. Bog Vaju obilno blagoslovil!« Med sveto mašo smo latinsko in slovensko peli in molili za zlatoporočenca in za slovenski narod. Tudi presvetli g. škof münsterski Klemens Avgust grof pl. Galen je podaril lepo sliko, katero je izročil zlatoporočencema pristojni g. župnik Grünefeld, ki je Slovence zelo naklonjen. Popoldanska slovesnost, h kateri sta povabila društvo sv. Barbare in roženvenska bratovščina vse člane in članice, se je v veliki dvorani vršila prav po domače. Starejšina je prišel v svate in teta z ruto na glavi je prinesla kot svatbeno darilo v oprtnem košu svatovsko pogačo. Veliko govornikov je čestitalo zlatoporočencema; zlasti predsednik društva sv. Barbare Josip Dobravec je podčrtal v svojem nagovoru visoke zasluge, ki jih imata zlatoporočenca za slovenska društva, in jima je izrekel najprisrčnejše čestitke v imenu obeh društev. Slovenska godba je igrala domače melodije, otroci so lepo deklamirali in vsi so zapeli stare slovenske pesmi. Razpoloženje je bilo tako izvrstno in tako »lušteno«, da je celo še 80letni jubilar Križnar plesal kot mlad slovenski fant. Cela slovesnost v cerkvi in v dvorani je zopet nemški javnosti pokazala, kako se ljubijo Slovenci med seboj in zopet je povišala ugled, ki ga uživajo Slovenci povsod na tujem.

Varaždin. Prijeli so dne 11. februarja nevarnega vlomilca in biciklokradljivca, 20letnega brezposelnega ključ. pomočnika V. N., pristojnega k Sv. Tomažu, srez Ptuj. Ta ptič je v soboto dne 10. februarja okoli 8. ure zvečer vlomil z odpiranjem v stanovanje Stanka Škorjanca, trgovca v Varaždinu, in mu iz omarice odnesel ročno Wertheim-blagajno z 950 Din gotovine, 21.000 Din hranilne knjižice, 2 žepni uri, 2 zlati verižici, 2 browninga F. N. 6.35 mm, usnjato suknjo in druge drobnarije. Takoj drugi dan je bil aretiran in predan v roke pravice.

Ali si že obnovil naročnino?

Razveljavljene občinske volitve.

Šmartno v Rožni dolini.

Upravno sodišče v Celju je pod štev. A 438-33-7 izdalo to-le odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Šmartno v Rožni dolini, srez celjski, se je v volilnem imeniku vpisani Hrebrešek Dominik, posestnik v Rupah štev. 11, dne 23. oktobra 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugotovi in se razveljavijo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volilnega odbora s tem, da se morajo po par. 50, odst. 5 zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe izvršiti nove volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na podstavi pritožbe in volilnih spisov je upravno sodišče ugotovilo to-le: Pritožitelj trdi, da je predsednik volivnega odbora okoli 15 brez zakonitega razloga odstranil iz volilnega lokala predstavnika liste Jezernika Frana, a pred ugotovitvijo volivnega rezultata tudi namestnika predstavnika liste. Temu nasproti izjavlja predsednik volivnega odbora Fedor Košutnik, da je predstavnika liste Jezernika Frana odstranil zato, ker je agitiral v volivnem lokalu za svojo listo, a namestnika da je odstranil zbog tega, ker je rekel, da on razglasil volilni izid.

Upravno sodišče smatra, da je odstranitev namestnika predstavnika liste Jezernika Frana bila odrejena brez zakonitega razloga. Če je namestnik predstavnika liste rekel, da bo objavil izid volitev, ni storil nič protizakonitega in nič takega, za kar bi se moral odstraniti, saj so volitve po zakonu javne in vsakdo lahko govori o njih rezultatu. Seveda vsakdo tudi odgovarja po tožadnih kazenskih doležbah, če širi neresnične vesti.

Z navedenim ukrepom je prekršil predsednik volivnega odbora pravico predstavnika Jezernikove liste, da kontrolira poslovanje volivnega odbora ter je s tem ugotovitev volivnega rezultata izgubila enega glavnih zakonskih pogojev verodostojnosti. Na temelju navedenega je upravno sodišče, ne da bi se spuščalo v razmotrivanje ostalih točk pritožbe, ki so podrejenega pomena, moralo po par. 50 zakona o občinah odločiti kot zgoraj.

Celje, dne 23. decembra 1933.

Ščavnica.

Upravno sodišče v Celju je izdalo pod štev. A 430-33-19 tole odločbo:

Zoper občinske volitve, ki so se dne 15. oktobra 1933 vršile v občini Ščavnica, srez Maribor levi breg, se je v volivnem imeniku vpisani Špindler Jožef, posestnik v Zg. Ročici, zastopan po dr. Josipu Leskovarju, odvetniku v Mariboru, dne 23. oktobra 1933, torej v odprtem roku 8 dni po dnevu volitev, pritožil na upravno sodišče v Celju.

Upravno sodišče je po par. 50 zakona o občinah v nejavni seji odločilo:

Pritožbi se ugotovi in se razveljavljajo občinske volitve radi nepravilnega postopanja volivnega odbora s tem, da se morajo po par. 50, odstavek 5 zakona o občinah v mesecu dni od dne prejema te odločbe izvršiti nove občinske volitve.

Zoper to odločbo ni pravnega sredstva.

Razlogi:

Na pritožbo zgoraj imenovanega je upravno sodišče po pregledu pritožbe in vseh volivnih spisov ugotovilo, da so se pri volitvah za občinski odbor zgoraj navedene občine dogodile sledeče nepravilnosti:

Pritožitelj navaja med drugimi nepravilnostmi tudi to, da sta bila na dan volitev zjutraj aretirana oba predstavnika pritožiteljeve liste Breznik Franc in Žizek Andrej in odvedena v Maribor k sreskemu načelstvu; da radi tega pritožiteljeva lista ni imela svojih zastopnikov na volišču, vsled česar so bili volivci zbegani in jih je mnogo ostalo doma v prepričanju, da je potem itak škoda za ves trud, da bi šli voliti, ker nimajo nobenega jamstva, da se bo glas tako zapisal, kakor ga oddajo; in da volivna komisija ni pravilno oddala glasovalnih zapisnikov in da volivni rezultat ni pravilno ugotovljen, ker sta bila glasom uradnega rezultata oddana za pritožiteljevo listo 102 glasova, dočim je po naknadnih izjavah volivcev, kolikor jih je bilo mogoče dobiti, za pritožiteljevo listo glasovalo najmanj 179 volivcev.

Glede aretacije predstavnikov pritožiteljeve liste je podal izjavo komandir žandarmerijske stanice v Zgornjem Cmureku in sta bila pri sreskem sodišču v St. Lenartu v Slov. gor. zaslišana predstavnika Breznik Franc in Žizek Andrej sama. Komandir stanice v Zgornjem Cmureku je, sklicujoč se na svojo službeno prisego, izjavil, da sta bila Breznik in Žizek na dan volitev dne 15. oktobra 1933 zjutraj aretirana in takoj predvedena po organih žandarmerijske stanice sreskemu načelniku za srez Maribor levi breg, da se tam zaslišita kot priči proti pritožitelju radi obdržanja ilegalnega političnega sestanka, odnosno kot sokrivca radi tega dejanja; in da sta bila imenovana po kratkem zaslišanju na sreskem načelstvu odslovljena in sta se neovirano lahko takoj vrnila domov. Breznik in Žizek pa sta pod prisego izpovedala, da je njuna aretacija trajala od 7 zjutraj pa do približno 10 zvečer. Nadalje izvira iz volilnih spisov, da Breznik in Žizek nista volila in da pritožiteljeva lista ni bila zastopana po predstavnikih.

Iz navedenega je torej razvidno, da sta bila predstavnika pritožiteljeve liste zadržana pri-sostvovati poslovanju volivnega odbora zato, ker sta bila ves dan volitev po oblastvenih organih pridržana radi zaslišanja kot priči, odnosno sokrivca pri političnem prekršku. Stem pa je bila pritožiteljevi listi brez zakonitega razloga onemogočena kontrola, ki je dana po določilu par. 34 odstavek 2 zakona o občinah. Kajti po določilu par. 30 navedenega zakona ne sme nobeno oblastvo pozivati ob volitvah poedinih volivcev razen po neodložni potrebi ali ob izsledovanju zločinov ali prestopkov kakršnekoli vrste. V predmetnem slučaju pa ni šlo za zločin ali prestop, nego za policijski prekršek.

Navedena kršitev pravice predstavnikov pritožiteljeve liste je že samo ob sebi bistveno vplivala na potek in rezultat volitev. Kajti od 920 volivnih upravičencev je glasovalo 414, torej samo 45 odstotkov, dočim je bila povprečna udeležba pri občinskih volitvah v dravski banovini 70—80 odstotkov. V zvezi s pritožiteljevo trditvijo, da je volivni rezultat, ki je bil uradno razglašen, po njegovih naknadno nabranih podatkih napačen, pa odzame navedena kršitev volivnim aktom in ugotovitvi volivnega rezultata tisto verodostojnost, ki bi jim kot uradnim aktom senar šla brez te prekršitve.

Radi navedenega je moralo upravno sodišče pritožbi ugoditi in občinske volitve razveljaviti, ne da bi se spuščalo v razmotrivanje drugih pritožnih točk, ki so podrejenega pomena.

Celje, dne 22. januarja 1934.

Poslednje vesti.

Domače novice.

Sv. Oče je dovolil list in sv. evangelij v slovenskem jeziku pri peti sv. maši. Ljubljanski škof je že razglasil, da se lahko ljubljanska duhovščina poslužuje tega dovoljenja od letošnje Velike noči.

Trije otroci se zadušili v dimu. V Gorenji vasi na Dolenjskem je reven posestnik Franc Vajsa. Starša sta bila zadnjo soboto zaposlena izven hiše, v kateri so bila deca: 4letni Franček, 3letna Tončka in 1letna Mimica. V peči je gorelo in nad pečjo so se sušile plenice, ki so po naključju padle na peč in se vnele. V dimu so se zadušili vsi trije otroci. Ko se je vrnila mati, za otroke ni bilo več pomoči.

Ugotovljena osebnost umorjenega. Med novicami poročamo, da je bil pri Kamniku od neznanca iz zasede ustreljen 28letni moški. V tem slučaju gre za Filipa Gerbeca iz Zlatega polja.

Usodepoln sunek. V noči 4. marca je prišel vasoalec pod okno mladega dekleta pri Sv. Lovrencu na Dr. p. Dekle je stopila iz veže in polila fanta. Mrzla voda je vasovalca tako razljutila, da je sunil deklino, ki je padla in je obležala mrtva.

Smrtno je ponesrečil pri napravljanju drv v gozdu dne 3. marca Matija Turk, posestnik na Hribu pri Hinjah na Kranjskem.

Velika izbira manufakturnega blaga v Trpinovem bazarju, Maribor, Vetrinjska ulica 15. Naši kupci dobe koledar »Slovenskega gospodarja«.

Prireditve in dopisi.

Mlekarsko zborovanje. Zveza mlekarskih združenj za Dravsko banovino v Ljubljani sklicuje v nedeljo dne 11. marca v Mariboru v Nar. domu ob 15. uri strokovno mlekarsko zborovanje za kmetovalce kot mlečne producente. Na zborovanju poročata odposlanca mlekarske zveze. Ker je to zborovanje velikega pomena za vse naše kmetovalce, bo gotovo udeležba povoljna.

Tečaj o cepljenju vinske trte na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, ki bi se naj vršil dne 10. marca t. l., je radi nepričakovanih ovir preložen na poznejši čas.

Romanje na Trsat, združeno z izletom (z ladjo po morju) na otok Krk, bo tudi letos o Binkoštih dne 19. in 20. maja, na kar že zdaj opozarjamo vse, ki se nameravajo romanja udeležiti. Prijave se namreč letos zaključijo že dne 6. aprila. Polovična voznina s posebnim vlakom je že zagotovljena. Podrobna pojasnila dobi vsako v romarskem lestu »Svete vojske«, ki ga začne razpošiljati po 10. marcu. List dobi vsakdo zastonj, če se potem romanja udeleži ali ne. Sporočite še danes svoj naslov po dopisnici na naslov: »Sveta vojska«, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

Iščete službo?

Težko jo boste našli osebno. Obiščite v enem tednu 30.000 družin, 100.000 čitateljev, vmes bo gotovo tisti, ki Vas potrebuje!

Kašelj in motnje pri dihanju

lahko postanejo predhodniki težkih pljučnih bolezni. Zato dobro store oni, ki se

zavarujejo z uporabo pravega Zagorskega soka »Elsa« za prsa in proti kašlju od lekar- narja Fellerja zlasti v spremenljivih dnevih pomladi in jeseni, ki so tako nevarni za plju- ča in za dihalne organe. Slabotne osebe in otroci bi ga morali uživati vsak dan, ker je poleg dobrega okusa tudi redilen ter ugodno

vpliva na telesno moč in odpornost. 2 stekle- nici Din 50.—, 4 steklenice Din 92.— z za- vojino in poštino le pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsattrg 341, Savska banovina.

Odobr. od Min. soc. pol. i nar. zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

MALA OZNANILA

Imam na prodaj: rože vkoreničene, divjake, podlaga Göthe in Portalis in rožje, Ker še imam na razpolago več tisoč komadov, dam po vsaki ceni. Cizerl Franc, Spodnji Velov- lak, p. Moškanjci. 253

Pletilni stroj Vederman št. 8 radi smrti na prodaj z učenino, cena 1400 Din. Horvat Ivan, Zagorci, Juršinci pri Ptuj. 250

Vrtnarskega pomočnika, mlajšo moč, išče uprava H. in I. Falterjevega posestva, Jur- klošter. 248

Dne 8., 9. in 10. t. m. se prodaja: postelje od 70 Din, omare od 100 Din, odeje, stoli, mize, ogledala, moška obleka, perilo, čevlji št. 43, gamaše. Ruška cesta 3, I. nadst., desno. 252

Sprejme se viničar s tremi delavskimi močmi, ki lahko ima kravo in svinje. Vpraša se pri M. Korošec, Sv. Lenart v Slov. goricah. 246

Posestva, gostilne, hiše prodaja Realitetna pi- sarna Maribor, Slovenska ulica 26. 245

Lep semenski oves ječmenček prodaja Jauk An- ton, Limbuš. 244

Prodajam posestvo: stanovanjsko poslopje, nji- ve, travnik, sadovnjak, šuma, redi 6 krav. Dravsko Središče 65. 251

Majhno posestvo se prodaja, potreben kapital 2 tretjini. Dolgoše 93, Ptujška cesta, pošta Ma- ribor. 243

Sprejemem učenca, osebno se predstaviti pri: Ranca Janko, krojač, Boreci, pošta Križevci pri Ljutomeru. 247

Žrebičko, 10 mesecev staro, prodaja Karl Gra- bar, Slaptinci, p. Sv. Jurij ob Ščavnici. 240

Iščem šoloprostega fanta za lažja opravila pri kmetijskem gospodarstvu. Kokol Anton, po- sestnik, Pesnički dvor, p. Pesnica. 238

Vrtnarskega delavca, ki zna samostojno oprav- ljati zelenjavni vrt ter dela tudi kmetijstvu in gospodarstvu spadajoča dela, sprejme Na- da Cvenkel, Sv. Pavel pri Preboldu. 239

Majerja, popolnoma veččega živinoreje in mol- žnje, in ki ima najmanj 4 odrasle delavske moči, brez malih otrok, sprejme N. D. p. 242

Pošten hlapec se sprejme. Naslov v upravi lista. 231

Vabilo na redni letni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Vidmu, r. z. z n. z., ki se vrši dne 18. marca 1934 ob 15. uri v dvorani po- leg posojilnice s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbo- ra. 2. Čitanje revizijskega poročila od 1. 1933. 3. Poročilo načelstva in nadzorstva. 4. Odo- brenje računskega zaključka za leto 1933. 5. Slučajnosti. Če bi občni zbor ne bil sklep- čen ob določeni uri, se bo vršil pol ure po- zneje in sklepal veljavno brez ozira na šte- vilo navzočih zadrušnikov. 249

Za prodati vsakojaka posestva. Znamka za odgovor priložiti. Grošl Jožef, Slivnica pri Mariboru. 235

Posestvo 3 do 8 orolov na prodaj. Gerečja vas št. 36 pri Ptuj. 233

Družinska hiša se prodaja. Polanec, Maribor, Ptujška cesta 142. 232

Ako hočete imeti uspeh, sadite drevesca iz drevesnice Kupčič, Ptujška gora. 236

Prodajam malo posestvo okoliš Poljčane. Poiz- ve se pri: Ivan Šlamberger, Poljčane. 229

Kmečko dekle išče službo v župnišču. 230

Vajenca sprejemem takoj. Pogodba po dogovo- ru. Anton Čížek, kovaški mojster, Močna, p. Sv. Marjeta ob Pesnici. 219

Kupim malo posestvo na prometnem kraju, vrednost 20 do 30.000 Din, blizu Konjic. Na- slov v upravi lista. 220

Iščem služkinjo za gospodarska dela in vrt, močno, pametno in pošteno. Starost do 30 let. M. Kerda, Maribor, Pobrežje, Nasipna ulica 23. 221

Male orgle s 4 registri z mehaničnim siste- mom se poceni prodajo. Eventuelno proti hranilni knjižici. Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru. Na prodaj je tudi 1 glasovir in pianino. Brandl, Maribor. 222

Motorno kolo »Saks«, novo, malo rabljeno, ta- kse prosto, 1½ PS, prodaja Alojz Meško, So- beti nci, p. Moškanjci. 223

Pri naplachu 300 Din dobite krožni pletilni stroj za izdelovanje nogavic na svojem do- mu. Ostanek plačate v malih mesečnih ob- rokih. Ponudbe nasloviti na: Perssons, Lju- bljana, poštni predal 307. 224

Pozor, hmeljarji! Imam za prodati 2000—3000 komadov prvovrstnih hmelovih štic po pri- meri ceni. urjovec, pošta Radmirje. 225

Najboljša sadno drevje dobite iz Gradišniko- vih drevesnic, Šmarjeta pri Celju, po ceni 4—8 Din komad. Zahtevajte ponudbo! 196

Kupim obveznice vojne škode in drugih drž. papirjev po najvišji dnevni ceni. Ponudbe na M. Samec, Maribor, Zrinjskega trg 7. 139

Sadno drevje za pomladno sajenje po nizki ceni oddaja Karel Gradišnik, Št. Janž pri Velenju. 206

Najboljše in najcenejše letno blago dobi se v trgovini Josip Tušak pri Sv. Antonu, zato se priporoča v obilen obisk. 190

Trsne škarje, semena, zajamčeno kaljiva, špe- cerijsko blago, železnino kupujte pri Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg, Gubčeva ul. 154

Ali že imate na Vašem sadnem vrtu zlahitno hruško: Avranško in Pastorjevko? 000

Kakor tudi najboljše sorte jabolk in breskev. Prvovrstno blago 10 Din, nekoliko šibkejše, a vendar dovolj krepko in zdravo 7 Din komad pri Alojziju Knaplež, drevesničarju v Sv. Petru pri Mariboru.

Koža vseh vrst divjačine kupujem. P. Semko, krznar, barvanje in strojenje kožuhovine, Maribor, Gosposka ulica 37. 1136

Posojilnica pri Sv. Benediktu v Slov. goricah vabi vse člane na redni občni zbor, kateri se bo vršil v nedeljo dne 18. sušca 1934, po- poldne po večernicah v uradnih prostorih s ledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načel- stva in računskih pregledovalcev. 2. Odo- brenje računskega zaključka za leto 1933. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Volitev načelstva. 5. Volitev računskih pregledoval- cev. 6. Slučajnosti. Če bi občni zbor ob do- ločeni uri ne bil sklepčen, se po pravilih vrši eno uro pozneje drugi občni zbor, ki bo sklepal pri vsakem številu navzočih čla- nov. — Načelstvo. 234

Vabilo na redni občni zbor Posojilnice v Slov. Bistrici, r. z. z n. z., ki se vrši v pondeljek dne 19. marca 1934, ob 9. uri dopoldne v po- sojilničnih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega obč- nega zbor. 2. Poročilo načelstva in nadzor- stva. 3. Odobrenje računskega zaključka in bilance za leto 1933. 4. Dopolnilna volitev nadzorstva. 5. Slučajnosti in nasveti. Če bi občni zbor ne bil sklepčen ob določeni uri, se vrši eno uro pozneje drugi občni zbor z istim dnevnim redom pri vsakem številu navzočih članov. — Načelstvo. 216

IZJAVA. 226

S tem izjavljamo, da g. Baudaž Valentin ni več naš zastopnik in nima pravice do prodaj- janja in ne do inkasiranja za našo tvrdko.

Singer šivalni stroji d. d., Ljubljana.

Za pomladansko in poletno sezijo

si nabavite raznovrstno **modno in manu- fakturano blago** po zelo ugodnih cenah pri 188

Franjo Majer
Maribor, Glavni trg 9

Uprava graščine Zgornji Ptuj prodaja iz svo- jih drevesnic Ptuj in Vurberg prvovrstna **sadna drevesca** vseh dobrih jabolčnih sort ter nekaj hrušek: moštnic za pomladansko sajenje. Vprašanja: Graščina Zgornji Ptuj. 228

Proda se

več vagonov sena in posušene detelje po zelo ugodni ceni. 227

Uprava graščine Zgornji Ptuj.

Novopomladansko blago

prihaja za lepe obleke. Zato Vas vabimo, da si pred nakupom **ogledate našo ogromno za- logo novosti**. Od sedaj naprej prodajamo svilo po 10 Din, lepe cajge in druge (plavino) od 7 Din naprej, platno od 5 Din naprej. Vse je sedaj ceneje. Sprejemamo tudi hranilne knji- žice v račun. 197

Trgovski dom
Maribor, Aleksandrova c. 25

Čitateljem v pouk in zabavo.

Strup iz zraka.

Kot vojno sredstvo prideta v poštev dve vrsti plinov, onih, ki se razblinijo, ter onih, ki ostanejo. Razven tega še lahko upredelimo strupene pline v take, ki takoj učinkujejo, ter v take, kojih učinek je čutiti še le čez nekaj časa. Zadnja upredelitev se nanaša na pline, s katerimi polnijo letalske bombe. V trenutku eksplozije napravijo ti plini gosto meglo. Trenutno, ko se razpoči bomba, se razširijo plini z bliskovico, ker so bili pred eksplozijo stisnjeni v ozek prostor. Plini, ki se razblinjajo pri srednji temperaturi, se spremenijo v slučajih, da je temperatura, v kateri je eksplodirala bomba, enaka njihovi, v meglo. Če je pa temperaturna razlika velika, se spremenijo le deloma v meglo, deloma se zgostijo v vodne kaplje, ki počasi izpuhtevajo in je njih učinek radi tega tudi večji. Mesto da bi se dvignili v zrak, padejo na zemljo, zastrupijo zrak in človek ne more dihati. Zdravniška razprava o tem slednjem vprašanju pravi: »Pri bombnih strupenih plinih ne gre samo za zastrupljenje ljudi. Najpogrejšje poginejo mačke, podgane in gliste. Gliste ne obvaruje zemlja. Pri pojavu strupenega plina prilezejo iz zemeljskih luknjic in poginejo zunaj na zraku.

Znameniti kemik iz francoskega mesta Bordeaux trdi, da so najbolj opasni oni plini, ki prodrejo globoko v zemljo in izhlapevajo ter se držijo v zraku cele ure in dneve in jim niti vetrovi niso prav kos.

Do pred kratkem so zastopali mnenje, da so potrebne za povečanje učinkovitosti strupenih plinov čim težje bombe. V najnovejšem času so obrnili hrbte težkim bombam, ker jih spremljajo razni ter veliki nedostatk. Predvsem so težke bombe za letalo največja nevarnost. Ako spusti letalec več težkih bomb, lahko zgubi aeroplan vsled trenutnega zmanjšanja obteženja ali balasta ravnotežje. Nadalje je učinek težkih bomb veliko preveč osredotočen na eno točko. Je tako kakor pri puški na šibre. Ako ustrelimo iz bližine, porabimo mnogo materijala in gotovo zademo. Ravno tako je tudi z izstrelki, ki se razletijo preblizu na površju. Njih drobci dosežejo le malo žrtev, usmrtijo le one, katere je zadelo več drobcov. Tako streljanje je le potrata. Tudi vojni kemik bi postopal brezglavo, če bi uporabljal mnogo strupa za omejen prostor.

K zadnjemu še par tehničnih podrobnosti. Letalo frči s 140 km brzino v cikcak vijugah nad mestom. Aeroplan leti po možnosti proti vetru. V gotovih presledkih meče bombe, ki vsebujejo po 40 gramov strupenega plina. Je sicer na videz malo, a zadostuje, da zastrupi 1600 kub m površine.

Tekom ene minute preleti aeroplan $2\frac{1}{2}$ km in oplini v tem času 480 tisoč kvadr. metrov.

Plin se širi po površju zemlje kakor vodne kapljice, katere vlivamo stopajoč iz škropilnice in škropeč zdaj na

levo zdaj na desno, da polijemo vrt. V začetku oplinjenja so plinovi najmanjši delci (molekili) raztrošeni na razdaljo 40 m. Veter jih spoji in po preteku malo časa že tvorijo strnjeno, neprodno odejo. — Najbolj nevaren način bombardiranja je metanje malih bomb v kolikor mogoče kratkem času, ker le na ta način postane učinek strupenih plinov uničujoč.

En štamperl za boljšo prebavo.

Gospa beraču: »Ali vas ni sram, ker že zopet beračite? Pred eno uro sem vam dala kos svinjske pečenke in gosjo bedro.«

Berač: »Da, milostiva, boste pač razumeli, če vas prosim še za en štamperl radi boljše prebave.«

Hitrost.

»Kaj je hitrost?« je vprašal učitelj v šoli.

»Hitrost je tisto, s čimur kedo postavi vrelo skledo na mizo!« se je glasil nagel odgovor.

Gledališki ravnatelj in igravec.

Igravec: »Mislite, g. ravnatelj, da bo moja vloga prijala gledalcem?«

Ravnatelj: »Sigurno. Saj vendar umrete že koj v prvem dejanju.«

Mož in krčma.

Žena: »Moj mož gre vsak dan v krčmo, odkoder se vrne pijan domov.«

Soseda: »Ali nisi poskusila, da bi ga odvadila?«

Žena: »Seveda! Nobeden krožnik pri hiši ni več cel!«

Pri kosilu.

Mlada žena pravi med solzami: »Jaz sem prepričana, Lojze, da si vse pozabil, kar nama je govoril g. župnik pri poroki: »Ljubezen vse verjame, ljubezen vse upa, ljubezen vse veže!«

»Že prav, ni pa rekel: Ljubezen vse poje!«

Na sodišču.

Sodna obravnava je bila končana. — Sodnik obsojencu: »Obsojeni ste na 4 leta ječe in na 8 let izgona iz dežele. Še li imate kaj pripomniti?«

Obsojeni: »Najprej bi rad prestal izgon.«

Angleška predpotopna pošast.

Lansko leto je objela Angleško in sploh celi radovedni svet vest, da so videli v angleškem jezeru Loch Ness predpotopno pošast, ki bi naj bila velikanski zmaj. Razni očitvidci so začeli trditi ustmeno in po časopisju, kako so opazovali lintverja na sredini jezerskega valovja, zopet drugi so ga videli na suhem, tretji so ga celo srečali v smrtnem strahu. Enkrat se je pojavilo strašilo v noči, zopet drugič v me-

glenem jutru ali pod večer. Bogznaj koliko bogatih Angležev in premožnih radovednežev od drugod je brzelo v okolico omenjenega jezera v upu, da bi postali deležni prikazni strašne pošasti. Cela zadeva z lintverjem je dobila s časom toliko resno lice, da so že stavili poslanci v londonski zbornici na vlado interpelacije, naj pošlje na lice mesta strokovnjake, ki bodo zagonetko raziskali in pojasnili javnosti, za kaj da gre v tem slučaju. Znameniti naravoslovci so objavljali po časopisju svoja mnenja. Nekateri so trdili, da bi bil pojav predpotopne pošasti mogoč, drugi so odločno zatrjevali, da je vse le plod domišljije. Več učenjakov se je celo naselilo ob jezeru, kjer so prežali noč in dan s fotografičnimi aparati na prikazen. Eden od učenih znanstvenikov je celo odkril v pesku ob jezeru stopinje lintverja, jih je natančno premeril, fotografiral in objavil posnetke po listih.

Jezerska pošast je največ koristila prebivalcem krog jezera. Vse krčme in hoteli so bili lansko poletje in jesen prenapolnjeni z bogatimi tujci, ki so čakali pri bogato obloženih mizah na prikazen pošasti. Objezerski hotelirji so ponujali radovednežem vsemogoče popise jezerskega čuda, katerega je seveda vsak drugi krčmar že videl, ali pa celo srečal ob obali. Statistično je dokazano, da so pustili tujci zadnje tedne lanske jeseni ob jezeru nad eden milijon funtov šterlingov.

Med preštevilnimi radovednimi obiskovalci je bil tudi angleški advokat. Prebil je nekaj dni ob jezeru, pustil si je povedati od tamošnjih hotelirjev vso lovsko latinščino o pošasti, sam ni videl ničesar. Ko se je vrnil od jezera v London nazaj, je vložil na sodišču tožbo proti hotelirju, ki je izrabljaj nekaj dni njegovo radovednost z očitno lažjo o lintverju, katerega sploh ni in je cela zadeva očitna goljufija. Advokat zahteva v tožbi odškodnino in povrnitev vseh stroškov, katere je imel z vožnjo, stanovanjem in s prehrano. Londonsko sodišče bo sedaj odločilo, ali je v jezeru Loch Ness strašni zmaj, ali ga ni in če niso vsi opisi pošastnih prikazovanj potegavščina iz koristoljubja?

Skrivalnica.

Kje je psiček?

Zahvala.

Ob priliki smrti našega dragega moža, brata in strica, gospoda

Andreja Wretzl

posestnika in mesarskega mojstra v Hočah, izrekamo za mnogoštevilno udeležbo pri njegovem pogrebu svojo najtoplejšo zahvalo vlč. g. dekanu Sagaju, kaplanu Čoklu in župniku Prandlu iz Strassa, g. ravnatelju Rojku, mes. zadrugi v Mariboru, zastopani po načelniku in mnogoštevilnih članih, gasilnima društvoma v Hočah in na Bohovi, pevskemu zboru iz Hoč in godbi iz Razvanja za pretresljive žalostinke ter vsem prijateljem in znancem, ki so izkazali pokojniku zadnjo čast in ga spremili do groba. — Tudi se zahvaljujemo za krasne vence, s katerimi so darovatelji počastili nepozabnega pokojnika. — Posebej pa še izrekamo zahvalo vlč. g. dekanu Sagaju, ki je s tolažilnimi besedami stal ob strani pokojniku v njegovih zadnjih urah. 214

Žalujoci ostali.

ČEVLJI

Din 19.—, 21.— otročji
Din 28.—, 33.— dekliški
Din 55.—, 66.— fantovski
Din 66.—, 89.— ženski
Din 66.—, 80.— moški
Din 19.— otročje sandale
Din 58.—, 68.— ženske sand.
Din 28.—, 36.—, 45.— gumi-
jaste sandale. 113

TRGOVSKI · DOM

Sternecki
TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK

Celje št. 24.

Zahtevajte veliki ilustrirani cenik, katerega dobite zastonj. Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar. 113

Denar naložite najboljši in najvarnejši pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem spopolnil

zalogo krst

(mrtvaških rakev) ter se dobijo vse vrste istih kakor tudi vse potrebščine po znižani ceni pri

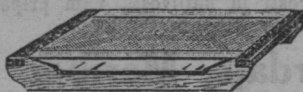
Alojzij Munda

mizarstvo v Mariboru

nasproti Magdalenske cerkve, Taborska 2. 1

Žični vložki

kom. po Din 100.—

Žični vložki iz izvanredne trde žice

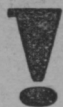
kom. po Din 150.—

Afrik madrace 3delne Din 250.—

Pri naročilu se prosi natančna no-

tranja mera postelje. 364

„WEKA“ MARIBOR
Aleksandrova cesta 15.

OGLASI

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

Zdravljenje kile

po naravnem orth. meh. potu brez operacije, brez bolečin, brez motenja poklica, samo z uporabo mojega avstrijskega in nemškega patenta je mogoče. Brezplačno neobvezno predvajanje v sledečih krajih: 217

Spielfeld-Strass: v hiši gostilna Kaschl in Spielfeld: petek 16. marca od 8. do 2. ure.

Radgona: v hiši hotela »Kaiser von Oesterreich«, soboto 17. marca, od 8. do 2. ure.

Ena mi dnevno doposlanih zahval:

V moje veselje lahko potrdim, da je po uporabi Streifenederjevega patenta moja že več let stara kila popolnoma izginila. Noben na kili trpeči naj ne zamudi to idealno iznajdbo uporabiti. Učinek je naravnost čudovit, ker sem že 65 let star. Uporaba ni povzročila nobenih težkoč ali delanezmožnosti. — Miha Majcenovič. — Pobrežje pri Mariboru. — Potrjeno od občinskega urada.

Dajte si doposlati mojo pojasnilno ilustrirano brošuro proti dopisiljavti dvojne pisemske poštnine neobvezno in brezplačno Pozor pred ponaredbami!

F. G. Streifeneder Fürstfeldbruck bei München

Naš predobri soprog in oče gospod

Lopič Jožef

železničar

je v nedeljo dne 18. febr. 1934 nenadoma zadet od srčne kapi umrl na obisku pri svoji sestri v Tinju. Vsem, ki so nam izrazili sožalje, iskrena hvala. Posebno se priskreno zahvaljujemo g. tiskemu župniku pevskega zboru ter sestri Gradišnik za njeno veliko skrb in požrtvovalnost. 218

Vsem Bog plačaj!

Žalujoca žena, hčerka in sorodniki.

Za Veliko noč!

Najfinejša banatska moka znamka Hersler Senta 1 kg Din 2.50

lepa krušna moka 1 kg po 1.50, 2.—, 2.25
sveže žgana kava $\frac{1}{4}$ kg po 12.—, 14.—, 15 Din

lep riž 1 kg po 4, 5, 6, 7 Din

lepe izbrane rozine $\frac{1}{4}$ kg po 2.50, 3.—, 4.— Din

veinperle, cibabe, sveže zmlete rožiče

Zlatorog milo, terpentini 1 komad $\frac{1}{2}$ kg 6.— Din

pristno bučno, namizno, ripsovo, laneno olje, kakor vsakovrstno špecerijsko blago vedno po najnižji ceni priporoča:

znano solidna trgovina 215

Weis Josip

prej Hartinger,

Maribor, Aleksandrova 29.

Imam na zalogi že vsakovrstna semena, zelenjadna, deteljna, runkeljnova, travna itd. itd.

Zopet volitve!

Kam gremo po spomladansko blago?

Odločitev je lahka!

Vsi v veletrgovino z manufakturnim blagom

Franc Dobovičnik, Celje,
Gospodska ulica 15. 157

Sam se prodaja vedno po najugodnejših cenah
fabriško platno ena širina že od Din 4.50 nap.
fabriško platno dvoj. šir. že od Din 13.— nap.
belo platno ena širina že od Din 6.— nap.
oksford za delav. srajce že od Din 6.— nap.
svileni robci že od Din 20.— nap.
oksford srajce za delavce že od Din 20.— nap.
bele srajce z bel. svil. efekt. prs. Din 24.— nap.
moške gate iz molinosa že od Din 12.— nap.
sukno v raznih vzorcih 140 cm šir. že od Din 28.— nap.

Posebno velika izbira blaga za birmance

Zakaj je ravno pri tvrdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gosposki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko privabi!

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutrek«.

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.

Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! — Prosti ogled vseh zalog! —

Vljudna postrežba! — Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Veвериčje in druge kože od divjačine kupuje po najvišji ceni: I. Ratej Slovenska Bistrica. 38

Lepe obleke

za čitroke:

od Din 60.— naprej

za moške:

od Din 140.— do 790.—

klobuki

za moške Din 39.—, 48.— itd. 144

Velika izbira čevljev, perila itd. itd. pri

Jakob Lah
Maribor, Gl. trg 2

Najstarejše in najsolidnejše podjetje:

C. PICKEL

tovarna cementnih izdelkov, d. z o. z.

nudi po konkurenčnih cenah:

Betonske cevi, stopnice, raznovrsten umetni kamen za tlak, cement, apno, kameninaste cevi, ploščice za oblaganje sten, strešno lepenko, izolacijske ploščice, asfalt itd.

Le prvovrstno, najboljšo blago!

Tovarna:

MARIBOR,

Koroščeva 39, Vrbanova 60 36

Semena

vsakovrstna kakor: travna, deteljna, zelenjadna in cvetlična, posebno pa za

peso

neprekosljive kakovosti in kaljivosti, Vam priporoča v nakup staroznana tvrdka

M. Berdajs, Maribor 189

Ustanovljena 1869. — Telefon št. 23-51 (interurban)

Ceniki na razpolago!

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR

VLOM

STEKLO

KASKO

JAMSTVO

NEZGODE

ZVONOVE

ŽIVLJENJE

KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici. 167

Inserirajte!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

588

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.